

Milieubeleidsplan gemeente Beverwijk 2015-2020

Deze nota is opgesteld door DWA en SME Advies in opdracht van c.q. samenwerking met Omgevingsdienst IJmond en gemeente Beverwijk.

Contactpersonen Omgevingsdienst IJmond:	Vera van Vuuren en Erna Hilbers
Contactpersonen DWA:	René Jansen en Hans van der Heide
Contactpersonen SME Advies:	Bregje van den Brand en Neeldert van Laar

september 2015

INHOUD

Voorwoord	3
Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Evaluatie vorige Milieubeleidsplan	5
1.3 Uitgangspunten	7
1.4 Doelstelling	8
1.5 Doelgroepgerichte insteek	8
1.6 Totstandkoming Milieubeleidsplan	9
2. Toekomstbeeld	11
3. Energie	12
3.1 Stand van zaken	12
3.2 Uitdaging	14
3.3 Kansen	16
3.4 Projecten	19
4. Leefomgeving	20
4.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen	23
4.2 Projecten	31
5. Mobiliteit	32
5.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen	32
5.2 Projecten	33
6. Klimaatadaptatie	34
6.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen	34
6.2 Projecten	35
7. Afval	36
7.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen	36
7.2 Projecten	37
8. Uitvoeringsprogramma 2015-2020	38

VOORWOORD

Beverwijk is een dynamische stad in een industriële regio. In de gemeente zijn veel bedrijven gevestigd én willen mensen goed wonen en recreëren. Bedrijvigheid en industrie bevinden zich dicht bij woongebieden. Dit geldt niet alleen voor Beverwijk, maar voor hele IJmond regio.

De gemeente wil een goede balans houden tussen deze functies om dit spanningsveld het hoofd te bieden. Behoud (en waar mogelijk verbetering) van de kwaliteit van de leefomgeving in Beverwijk is dan ook het centrale doel van dit

Milieubeleidsplan 2015-2020.

De doelstellingen in dit Milieubeleidsplan sluiten aan bij de ambities op het gebied van milieu en duurzaamheid in het Collegeprogramma Beverwijk 2014-2018.

Wij geven zelf het goede voorbeeld zoals

met de warmte-koude opslag in het Stadhuis. Wij stimuleren milieu- en energiebesparende maatregelen, vergroenen ons wagenpark en wij zoeken daarbij de samenwerking op met het bedrijfsleven (GreenBiz). Daarnaast laten wij met dit milieubeleidsplan zien dat de gemeente Beverwijk zich aansluit bij de afspraken en uitdagingen uit het Nationaal Energieakkoord. Maar we gaan verder. Want een belangrijke stip op de horizon is voor ons het op langere termijn energieneutraal maken van de gemeente. De nulmeting die in dit Milieubeleidsplan is opgenomen, is daarin een eerste stap. Ook is uitgewerkt wat er voor nodig is om dit doel te bereiken. Als het gaat om energie besparing en het toepassen van duurzame energie worden er flinke inspanningen gevraagd van inwoners, bedrijven en de gemeente zelf.

Milieueducatie blijft op kinderboerderij en NME-centrum de Baak een speerpunt. Op deze manier werken we aan maatschappelijk draagvlak voor natuur, milieu en duurzaamheid.

Ook geeft dit Milieubeleidsplan inzicht op welke onderwerpen samenwerking in regionaal verband noodzakelijk is en opgepakt wordt. Leefomgevingskwaliteit, mobiliteit en geluid zijn thema's die alleen in regionaal verband efficiënt opgepakt kunnen worden. Dit milieubeleidsplan biedt een solide basis voor de toekomst van de gemeente Beverwijk en de regio IJmond.

Tim De Rudder
Wethouder Milieu

uit 'TOEKOMSTBEELD BEVERWIJK 2020'

"Beverwijk heeft via het spoor van 'duurzame economische ontwikkeling' een goede balans gevonden tussen ruimte voor aan de ene kant industrie en bedrijvigheid en aan de andere kant milieukwaliteit en leefbaarheid."

SAMENVATTING

In samenwerking met de gemeente Beverwijk heeft de Omgevingsdienst IJmond dit Milieubeleidsplan opgesteld, met daarin de ambities, doelstellingen en daaruit voortkomende concrete projecten voor de periode 2015-2020.

Dit Milieubeleidsplan biedt een overkoepelende paraplu over de verschillende milieurelevante thema's en laat de raakvlakken en verbindingen tussen de thema's zien. Het geeft weer via welke thema gerelateerde doelstellingen gewerkt wordt aan het integraal 'Toekomstbeeld Beverwijk 2020'. De thema's waar dit Milieubeleidsplan zich op richt zijn:

- Energie: we volgen de doelstellingen uit het Nationaal Energie Akkoord (14 % duurzame energie opwekking in 2020 1,5% energiebesparing per jaar) en we geven aan wat er voor nodig is om in 2050 energie neutraal te zijn.
- Leefomgeving: er moet een goede balans zijn tussen economische groei en beperking van hinder. De gezondheid van de inwoners staat daar bij centraal. Voor de bodem geldt; De bodemkwaliteit en de functies die de bodem heeft worden op elkaar afgestemd. Over deze thema's is een optimale klachtenafhandeling en informatievoorziening evident.
- Mobiliteit: de IJmond moet goed bereikbaar en prettig leefbaar zijn.
- Klimaatadaptatie: we anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering.
- Afval: Duurzaam afvalmanagement bedrijven en een scheiding en hergebruik percentage van 75% in 2020.

Het Uitvoeringsprogramma bij dit Milieubeleidsplan bestaat uit 18 projecten. Naast de gemeente Beverwijk en de Omgevingsdienst IJmond hebben ook de bedrijven, maatschappelijke organisaties en bewoners in Beverwijk een belangrijke rol in de uitvoering van een groot deel van deze projecten. Zo werken alle stakeholders samen aan het behouden van een goede onderlinge balans in het spanningsveld tussen bedrijvigheid, wonen en recreëren en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in Beverwijk.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Omgevingsdienst IJmond voert in opdracht van de gemeente Beverwijk het milieubeleid voor de gemeente Beverwijk uit en stelt hiervoor periodiek een milieubeleidsplan voor op. Het voorgaande Milieubeleidsplan had een looptijd tot 2012 en is in 2013 na besluit van de Raad met een jaar verlengd. Landelijke, provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen vragen om actualisering en herijking van het gemeentelijke milieubeleid. Daarom is in de zomer van 2014 door Omgevingsdienst IJmond in samenwerking met de gemeente Beverwijk gestart met de ontwikkeling van dit nieuwe **Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020**.

1.2 Evaluatie vorige Milieubeleidsplan

Voordat wordt ingegaan op de uitgangspunten en opzet van dit nieuwe Milieubeleidsplan, kijken we terug op het vorige Milieubeleidsplan. Het Milieubeleidsplan 2008-2012 kende een indeling in twee hoofdthema's: 1) Het bevorderen van duurzame ontwikkeling en 2) Leefomgevingskwaliteit. Onderstaand enkele highlights uit de vanuit het MBP 2008-2012 ingezette activiteiten.

Bevorderen duurzame ontwikkeling	
Voorbeeldfunctie gemeentelijke organisatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ toetsing inzet op <u>duurzaam inkopen</u> in haar aanbestedingsbeleid via de Stichting Rijk. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van de duurzaamheidscriteria van Pianoo. ▪ Met een gerealiseerde GPR-score van 8 (hoger dan de gestelde ambitie van 7) is het <u>nieuwe stadhuis</u> zeer energiezuinig. De goede energieprestatie (energielabel A+) is mede gerealiseerd door de WKO-installatie, de goede isolatie van het pand en de plaatsing van zonnepanelen op het dak. ▪ Voor de plaatsing van zonnepanelen op daken van andere gemeentelijke gebouwen zijn gesprekken gaande.
Stimuleringsbeleid duurzame ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> - regionale Bereikbaarheidsvisie 2030 opgesteld. - breed programma IJmond Bereikbaar opgesteld waarin het bedrijfsleven een actieve rol speelt. - gemeente heeft een actieve rol gespeeld bij de realisatie van groengas-tankstations in de IJmond. - organisatie meerdere bijeenkomsten over energiebesparing en duurzame energie onder de vlag van Route du Soleil. - Naast het informeren van bewoners, ook twee succesvolle conferenties over zonnepanelen en led-verlichting gericht op bedrijven en bestuurders uit IJmond, Waterland en Zuid-Kennemerland. - ondersteuning bewoners bij realiseren van energiebesparingsmaatregelen door o.a. het project Wij Wonen Wijzer (combinatie geluidssanering en woningisolatie) en de zonnepanelen-lening.
Het nieuwe wonen	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwbouwplannen worden getoetst aan ambitieniveau GPR 7. Een goed

	<p>voorbeeld is het project Binnenduin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door de crisis zijn er minder nieuwbouwplannen gerealiseerd dan verwacht, waardoor het accent op verduurzaming van de bestaande bouw is komen liggen.
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> - Instelling IJmond Duurzaam Award en reeds tweemaal uitgereikt. De eerste prijs in 2013 ging naar het Beverwijkse bedrijf DSE Automatisering. - Beverwijk is actief als het gaat om de samenwerking met bedrijven op het gebied van duurzaamheidsinitiatieven. Zo heeft zij de vorming van GreenBiz Beverwijk (gestart in de zomer van 2011) zowel ambtelijk als bestuurlijk ondersteunt.
Natuur- en Milieu Educatie	<ul style="list-style-type: none"> - Het Beverwijkse NME-centrum De Baak draait zeer professioneel en is goed ingebed in de gemeente. - Primaire doelgroep is het basisonderwijs, maar er worden ook vele activiteiten voor de inwoners van Beverwijk georganiseerd. - De gestelde doelstelling '30% is bekend met het NME-centrum' is gezien het grote bezoekersaantal (70.000) zeker gerealiseerd.

Leefomgevingskwaliteit	
Natuur en biodiversiteit	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor natuurbescherming is goed ingebed bij de toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen en plannen.
Externe veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - Routing voor gevaarlijke stoffen vastgesteld.
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> - Bodemagenda opgesteld en de hierin genoemde projecten zijn grotendeels uitgevoerd - ISV programma met veel grote saneringen.
Luchtkwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Beverwijk neemt deel aan het NSL-programma en de Omgevingsdienst heeft namens de gemeente de hieruit voortkomende acties uitgevoerd - Realisatie regionaal meetnet luchtkwaliteit - Extra acties: <ul style="list-style-type: none"> ▪ oprichting Platform Milieu en Gezondheid ▪ vaststelling Visie Luchtkwaliteit ▪ opstart Milieudialoog
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> - Actieplan geluid opgesteld. - Uit de in 2006 en 2011 opgestelde geluidkaarten blijkt dat de geluidbelasting in de afgelopen 6 jaar niet is toegenomen.
Vliegverkeer Schiphol	<ul style="list-style-type: none"> - Acties uit Strategische nota Schiphol zijn uitgevoerd. - Continuering lidmaatschap CROS tot 2013.
Milieuvergunning en handhaving (VHT)	<ul style="list-style-type: none"> - Uitgebreide verantwoording via Milieujaarverslag Omgevingsdienst IJmond. - Strategisch kader vergunningverlening en handhaving opgesteld.
Havens	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar nut en noodzaak van actualisering havenverordening heeft geleid tot aansluiting bij de havenverordening Noordzeekanaalgebied.
Afval	<ul style="list-style-type: none"> - samen met KIMO neemt gemeente deel aan Fishing for Litter project.

Kortom: de uitvoering van de vanuit het Milieubeleidsplan 2008-2012 geplande acties zijn goed verlopen en uitgevoerd. Het nieuwe Milieubeleidsplan 2015-2020 zal hier op voortbouwen.

1.3 Uitgangspunten

Bij de totstandkoming van dit **Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020** zijn de volgende uitgangspunten en doelstellingen meegenomen:

- Integraal en verbindend karakter
Het Milieubeleidsplan dient een integraal beeld te geven van de ambities op het gebied van milieu en duurzaamheid van de gemeente Beverwijk. Daarbij wordt zowel ingegaan op de wettelijk verplichte als de niet verplichte milieutaken. Het Milieubeleidsplan zorgt voor een verbindende paraplu over alle milieurelevante beleidsvelden en bevordert zo de onderlinge samenhang, doeltreffendheid en efficiëntie.
- Open en participatief planproces
Ontwikkeling en uitvoering van milieubeleid zal, nog meer dan voorheen, in samenspraak met anderen moeten worden opgepakt. Bij de totstandkoming van dit Milieubeleidsplan zijn dan ook al in een vroeg stadium niet alleen de diverse intern betrokkenen vanuit de gemeentelijke organisatie en de Omgevingsdienst, maar ook een aantal externe stakeholders betrokken.
- Nieuw coalitieakkoord als momentum & looptijd tot 2020
Bij de start van de ontwikkeling van dit nieuwe Milieubeleidsplan was het nieuwe coalitieakkoord na de gemeenteraadsverkiezingen 2014 net gesloten en vlak daarna werd het nieuwe Collegeprogramma 2014-2018 gepresenteerd. Een ideaal momentum om het traject richting een nieuw Milieubeleidsplan te beginnen. Looptijd van het nieuwe Milieubeleidsplan is bepaald van 2015 tot 2020, waarmee het gemeentelijk beleid aansluit bij onder andere de doelstellingen uit het Nationaal Energieakkoord (een groot thema in dit Milieubeleidsplan).
- Regionale afstemming
Tegelijkertijd met het traject in Beverwijk, liep ook het ontwikkeltraject voor een nieuw Milieubeleidsplan voor de gemeente Velsen. Ook dit traject werd getrokken door Omgevingsdienst IJmond. Veel milieuthema's overschrijden de gemeentegrenzen. De Omgevingsdienst speelt in zowel Beverwijk als Velsen een grote rol in de verdere uitwerking en uitvoering van de activiteiten. Vandaar dat gekozen is voor (waar dit mogelijk was en meerwaarde bood) gezamenlijk optrekken in deze twee parallelle trajecten. Beide gemeenten hebben wel nadrukkelijk ieder hun eigen gemeentelijke Milieubeleidsplan, aansluitend bij hun eigen 'couleur locale'.

1.4 Doelstelling

Centrale doelstelling van het Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020 is:

Verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in Beverwijk

Beverwijk is een dynamische stad in een industriële regio. In de gemeente zijn veel bedrijven gevestigd én willen mensen goed wonen en recreëren. Bedrijvigheid en industrie bevindt zich dichtbij de woongebieden. Naar verwachting zal het aantal inwoners, woningen, bedrijven en verkeer- en vervoerbewegingen de komende jaren blijven toenemen. Om in dit spanningsveld tussen al deze functies de kansen en mogelijkheden in goede onderlinge balans te houden, is goed en integraal milieu- en duurzaamheidsbeleid van groot belang. Verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in Beverwijk is dan ook het centrale doel van dit Milieubeleidsplan.

1.5 Doelgroepgerichte insteek

De doelstellingen en activiteiten vanuit bestaand gemeentelijk en regionaal beleid op de verschillende milieurelevante thema's zullen ook de komende jaren voortgezet worden. Dit Milieubeleidsplan biedt een overkoepelende paraplu over de verschillende milieurelevante thema's en laat de raakvlakken en verbindingen tussen de thema's zien. Om te zorgen voor integraliteit tussen de verschillende beleidsvelden, de verschillende activiteiten elkaar te laten versterken en eventuele 'witte vlekken' op te vullen, zijn de milieuthema's vanuit een doelgroepgerichte insteek bekeken. Hierbij worden de volgende vier doelgroepen onderscheiden:

- Gemeentelijke organisatie en voorzieningen
De gemeente heeft een belangrijke voorbeeldfunctie als het gaat om het verduurzamen van de eigen bedrijfsvoering. Zo ligt er een belangrijke uitdaging in het verduurzamen van de eigen gemeentelijke gebouwen en voorzieningen. Bijvoorbeeld met maatregelen gericht op energiebesparing en duurzame energieopwekking. Als beheerder van de openbare ruimte kan de gemeente een forse bijdrage leveren aan de leefkwaliteit via het groen- en waterbeheer. Ten aanzien van mobiliteit heeft gemeente direct invloed op verduurzaming van haar eigen wagenpark en kan zij een infrastructuur voor duurzamere mobiliteit faciliteren door de plaatsing van bijvoorbeeld laadpalen in de openbare ruimte.
- Bedrijven
Bedrijven hebben een grote invloed op het energiegebruik en de leefomgeving in Beverwijk. Denk aan lucht- en bodemkwaliteit, geluid en water. Net als de gemeentelijke organisatie hebben bedrijven directe invloed op beperken van het energiegebruik van hun gebouwen en voertuigen. Samen met de gemeente en Omgevingsdienst zoeken bedrijven naar een goede balans tussen economische ontwikkeling en het voldoen aan de geldende milieunormen van wet- en regelgeving.
- Maatschappelijke organisaties
Onder de doelgroep maatschappelijke organisaties vallen non-profit organisaties, zoals scholen, zorginstellingen en sportclubs. Naast directe invloed via het verduurzamen van het

maatschappelijk vastgoed en voorzieningen kunnen zij een belangrijke rol vervullen in de communicatie naar bewoners via hun leden, leerlingen etc.

- Bewoners

Bewoners (en woningcorporaties) hebben een belangrijke rol in de reductie van het energiegebruik en een goede luchtkwaliteit doordat zij direct invloed hebben op het energiegebruik van de woningen en mobiliteit.

Aanvullend op de activiteiten vanuit bestaand beleid, geeft het als onderdeel van dit Milieubeleidsplan opgestelde Uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 8) een overzicht van de op de vier doelgroepen gerichte activiteiten en projecten die nodig zijn om in de gestelde doelstellingen voor de periode tot 2020 te realiseren.

1.6 Totstandkoming Milieubeleidsplan

Het totstandkomingstraject van dit Milieubeleidsplan zag er als volgt uit:

Startoverleg en samenstelling klankbordgroep

In een startoverleg met de direct betrokkenen vanuit Omgevingsdienst IJmond en gemeente Beverwijk zijn de uitgangspunten en het plan van aanpak voor het Milieubeleidsplan besproken. Vervolgens is een klankbordgroep samengesteld die gedurende het planvormingstraject regelmatig bij elkaar is gekomen om tussenresultaten en vervolgstappen te bespreken.

Fase 1 - Verkenning

In een verkennend gesprek met de verantwoordelijk wethouder is het plan van aanpak vastgesteld en de bestuurlijke visie op het nieuwe Milieubeleidsplan besproken. Vervolgens zijn de verschillende bestaande gemeentelijke en regionale milieurelevante beleidsnota's en uitvoeringsprogramma's geanalyseerd. Ook zijn gesprekken gevoerd met beleidsmedewerkers bij zowel de gemeente als Omgevingsdienst. Begin september 2014 zijn de resultaten van de verkenning gepresenteerd tijdens de Raadscarrousel. De raadsleden is daarbij ook gevraagd hun input en ideeën voor het nieuwe Milieubeleidsplan te geven. De resultaten van deze verkenningsfase zijn verwerkt in de toekomstvisie en de stand van zaken per thema van dit Milieubeleidsplan (hoofdstuk 2).

Fase 2 – Verdieping

Met de resultaten van de verkennende fase als uitgangspunt, is in november 2014 een werksessie georganiseerd voor zowel interne (gemeente en Omgevingsdienst) als externe stakeholders (bedrijfsleven, woningcorporaties, bewonersgroepen).

Resultaat van deze werksessie waren mindmaps per doelgroep van het Milieubeleidsplan, met een overzicht van hoe deze doelgroepen te maken hebben/krijgen met de diverse milieurelevante thema's en de mogelijke acties en projecten die hierop kunnen worden geformuleerd. De resultaten van deze verdiepingsfase zijn verwerkt in de themabeschrijvingen in dit Milieubeleidsplan (hoofdstuk 2) en vormden de basis van het Uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 3).

Fase 3 – Uitwerking

De resultaten uit fase 1 en fase 2 zijn gebundeld en nader uitgewerkt tot een eerste concept van het nieuwe Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020. Dit concept is voorgelegd aan een brede klankbordgroep van beleidsmedewerkers bij de gemeente en de Omgevingsdienst en een aantal externe stakeholders.

Fase 4 – Oplevering en vaststelling

Na verwerking van de reacties is het Milieubeleidsplan voorgelegd aan het College, ter inzage gelegd en tenslotte vastgesteld door de Raad.

2. TOEKOMSTBEELD

In onderstaand 'Toekomstbeeld Beverwijk 2020' zijn alle (bestaande) ambities en doelstellingen vanuit de diverse milieurelevante beleidsvelden gebundeld en samengevat. Dit toekomstbeeld sluit aan bij het Collegeprogramma 2014-2018.

TOEKOMSTBEELD BEVERWIJK 2020

In 2020 is Beverwijk een aantrekkelijke 'dorpstad' in de industriële regio IJmond, waar mensen graag wonen en werken. Beverwijkers leven in een veilige en plezierige gemeente, en voelen zich betrokken en mede verantwoordelijk om hieraan ook een actieve bijdrage te leveren.

Beverwijk heeft via het spoor van 'duurzame economische ontwikkeling' een goede balans gevonden tussen ruimte voor aan de ene kant industrie en bedrijvigheid en aan de andere kant milieukwaliteit en leefbaarheid. Bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zetten zich samen met de gemeente in voor innovatieve en duurzame oplossingen. Ondanks de grote industrie in de nabijheid van woon- en leefomgeving, voelen bewoners en bezoekers van Beverwijk zich veilig en leven zij in een gezonde stad waarin de luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodemkwaliteit, geluid en geur ruim voldoen aan de daarvoor gestelde normen. Het vergunningen- en toezichtstelsel werkt adequaat.

Energie in en voor de stad wordt duurzaam opgewekt, onder andere via wind offshore en zon-PV. Ook het regionale restwarmtenet draagt bij aan de duurzame energiebalans in de gemeente. De gebouwde omgeving in Beverwijk is duurzaam en heeft een goede energiestatus. De groene buurten in Beverwijk worden in samenwerking met de bewoners beheerd. De groenstructuur (inclusief de groene daken) veraangenaamt het klimaat in warme zomers en beperken de afvoer van regenwater naar de zuivering.

Wat betreft mobiliteit is Beverwijk goed bereikbaar, aantrekkelijk, veilig en duurzaam. Binnen Beverwijk en op korte afstanden in de regio wordt met name de fiets gepakt om van en naar bestemming te komen. Voor grotere afstanden wordt goed gebruik gemaakt van het schone openbaar vervoer. Elektrisch vervoer en vrachtovervoer op LNG is de norm en hiervoor is een goede infrastructuur aanwezig.

Als het gaat om duurzaamheid geeft de gemeentelijke organisatie in Beverwijk in alle opzichten het goede voorbeeld.

De hierop volgende hoofdstukken geven voor de verschillende milieurelevante beleidsthema's de kaders en uitgangssituatie vanuit het bestaande gemeentelijke en regionale beleid weer, de kansen en mogelijkheden voor Beverwijk in de periode 2015-2020 en de projecten waar vanuit dit Milieubeleidsplan op wordt ingezet om de gestelde doelstellingen te realiseren.

3. ENERGIE

Om de verbranding van fossiele brandstoffen ten behoeve van energieopwekking te beperken, is in september 2013 door meer dan veertig organisaties het Nationale Energieakkoord gesloten. Kern van het Energieakkoord zijn breed gedragen afspraken over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Uitvoering van de afspraken moet resulteren in een betaalbare en schone energievoorziening, werkgelegenheid en kansen voor Nederland in de schone technologiemarkten. In het Energieakkoord zijn onder meer doelstellingen geformuleerd – in lijn met de Europese doelstellingen – om het energiegebruik te beperken en de opwekking van duurzame energie te bevorderen. Gemeenten hebben een belangrijke rol in de realisatie van deze doelstellingen. Gemeente Beverwijk conformeert zich aan de doelstellingen uit het Energieakkoord en levert via activiteiten gericht op verschillende doelgroepen een bijdrage aan de realisatie ervan. Dit gebeurt binnen gemeentegrenzen, maar ook in regioverband (IJmond/Zuid-Kennemerland).

Doelstellingen:

Volgen doelstellingen Nationaal Energieakkoord:

- 14% duurzame energieopwekking in 2020
- 1,5% energiebesparing per jaar
- op termijn Energieneutraal

3.1 Stand van zaken

In het Collegeprogramma 2014-2018 is de ambitie gesteld om van gemeente Beverwijk in 2050 een energie neutrale gemeente te maken. In dit milieubeleidsplan hebben we vastgesteld welk energiegebruik bespaard moet worden en hoeveel duurzame energie nodig is om de doelstelling van energieneutraliteit te realiseren. We hebben de acties met betrekking tot de doelstelling van het Nationaal Energieakkoord nader uitgewerkt voor 2020. Daarnaast geven we aan welke acties nodig zijn om in 2050 energie neutraal te worden.

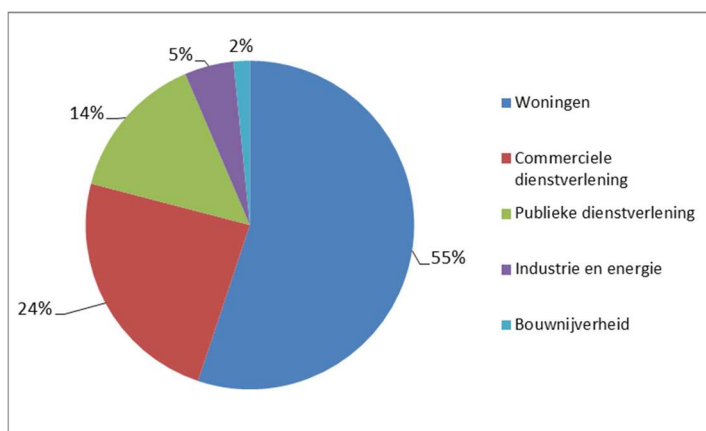
Energiegebruik Beverwijk

In het collegeprogramma is afgesproken een nul meting te doen ten aanzien van het energiegebruik. De nulmeting is in tabel 1 opgenomen (peiljaar 2012), onderverdeeld naar verschillende sectoren. In deze overzichten is het energiegebruik van verkeer en vervoer buiten beschouwing gelaten (circa 20% van het totale energiegebruik), omdat de gemeente en Omgevingsdienst een beperkte invloed hebben op dit energiegebruik. Relevante aspecten waar gemeente en Omgevingsdienst wel een rol hebben, zijn uitgewerkt onder het thema Mobiliteit. Ook het energiegebruik van grote bedrijven die niet onder bevoegd gezag van de gemeente vallen, is in dit overzicht buiten beschouwing gelaten.

Vergelijking van het energiegebruik met gegevens van andere gemeenten laat zien dat het woning gebonden energiegebruik per inwoner in Beverwijk overeenkomt met het Nederlandse gemiddelde.

Tabel en figuur 1 Nulmeting energiegebruik Beverwijk 2012 (bron: Klimaatmonitor)

	Energiegebruik 2012 (TJ/jaar)
Woningen	955
Commerciële dienstverlening	415
Publieke dienstverlening	251
Industrie en energie (incl. RWZI en huishoudelijk afval)	84
Bouwnijverheid	28
Totaal	1.733 TJ

Reeds lopende/ingezette (regionale) energieprojecten

Door de Omgevingsdienst IJmond worden (gebaseerd op het Uitvoeringskader 2015-2018 en de hieruit volgende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's) onder andere een aantal regionale energieprojecten uitgevoerd waar de gemeente Beverwijk ook in participeert. In het kader van dit Milieubeleidsplan zijn met name de volgende regionale (energie)projecten voor Beverwijk van belang:

- Route du Soleil
- ontwikkeling Warmtenet IJmond
- Verruimde reikwijdte (zie kader)
- GreenBiz IJmond

Verruimde Reikwijdte

Vanuit het Energieakkoord ligt er onder andere bij bedrijven een opdracht tot energiebesparing (bijdrage aan de overall doelstelling van 1,5% energiebesparing per jaar). Via de Verruimde Reikwijdte Wet milieubeheer zijn bedrijven verplicht tot het treffen van energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar. De Omgevingsdienst IJmond zet hierbij een 2-sporen aanpak in. Het uitgangspunt is een stimulerend spoor (bewustwording en vrijwillige afspraken) en daar waar nodig het dwingende spoor via handhaving. Om voor de komende drie jaar plaats te bieden aan een extra inzet op de relevante ontwikkelingen en kennisbijdrage aangaande de Verruimde Reikwijdte, heeft Omgevingsdienst IJmond subsidie aangevraagd bij het Ministerie van IenM.

Gerealiseerde energiebesparing en duurzame energieopwekking

Tabel 2 laat de stand van zaken wat betreft duurzame energieopwekking in Beverwijk zien op basis van de gegevens uit de Klimaatmonitor en Enervisa.

In Enervisa (zie kader) zijn acht energieprojecten op grondgebied van de gemeente Beverwijk ingevoerd (stand van zaken november 2014). Dit betreft onder andere een biomassacentrale, warmte-

Monitoring via Enervisa

Voor de monitoring van de resultaten van het (re) energiebeleid wordt in de provincie Noord-Holland gebruik gemaakt van de online monitoringsapplicatie Enervisa. Met Enervisa wordt op projectbasis de gerealiseerde CO₂-reductie, duurzame energie en energiebesparing in beeld gebracht.

koudeopslagprojecten en energiebesparing in de woningbouw met behulp van de subsidieregeling Duurzame Energiepakket. Totaal zijn deze acht projecten goed voor een duurzame energieopwekking van 20 TJ (in tabel 2 opgenomen onder de noemer 'overige hernieuwbare projecten').

De gegevens over de toepassing van zonnepanelen zijn gebaseerd op de meest recente data beschikbaar uit de monitoring vanuit Route du Soleil. Gegevens over houtkachels zijn door Rijkswaterstaat Leefomgeving inzichtelijk gemaakt in de Klimaatmonitor (www.klimaatmonitor.nl).

Tabel 2 Stand van zaken duurzame energieopwekking in Beverwijk

Categorie	Duurzame energie (TJ)
Zonnestroom (bron: monitoring Route du Soleil, juli 2014)	2,2
Houtkachels in woningen (bron: Klimaatmonitor)	8,4
Houtskool hernieuwbare warmte (bron: Klimaatmonitor)	0,6
Overige hernieuwbare projecten als WKO (bron: Enervisa) ¹	14,4
Overige hernieuwbare projecten als Biomassavergisting	33,4
Duurzame energieproductie op basis van aangeleverde reststromen en aandeel in HVC	43,8
Totaal	102,8

In totaal wordt er ruim 100 TJ duurzame energie opgewerkt in Beverwijk. Dit is 5,9 % van het totale gemeentelijke energiegebruik. Dit is inclusief de duurzame energieproductie van de HVC en is hoger dan het landelijk gemiddelde van 4,5%.

3.2 Uitdaging

Energiebesparing

Ten aanzien van **energiebesparing** betekent het voldoen aan de doelstelling van het Nationaal Energieakkoord een besparing van in totaal 9% in 2020 ten opzichte van 2012 (1,5% per jaar in de periode 2015 t/m 2020), wat neerkomt op 156 TJ. Om een beeld te geven van de uitdaging waar Beverwijk voor staat geeft tabel 3 een overzicht van wat dit voor de verschillende sectoren in Beverwijk betekent in te realiseren absolute energiebesparing. De tweede kolom geeft een indicatie van de op basis van kengetallen hiervoor totaal benodigde maatschappelijke investeringen (zowel publiek als privaat).

Tabel 3 Vanuit doelstelling Energieakkoord beoogde energiebesparing en investering per sector

	Doelstelling Energieakkoord (9% energiebesparing in 2020 tov 2012)	Investering (mln €)
Woningen	86 TJ	€ 34,0
Commerciële dienstverlening	37 TJ	€ 8,0
Publieke dienstverlening	23 TJ	€ 4,0
Industrie en energie	8 TJ	€ 1,0
Bouwnijverheid	2 TJ	€ 0,4
Totaal	156 TJ	€ 47,0

Duurzame energieopwekking

Ten aanzien van **duurzame energieopwekking** heeft Beverwijk ook nog een forse uitdaging. Van de beoogde 14% duurzame energie, realiseert Beverwijk op dit moment 6%. Afgezet tegen het totale Beverwijkse energiegebruik betekent dit een nog te realiseren opgave van ruim 118 TJ duurzame energieopwekking indien er per jaar ook 1,5% energiebesparing wordt gerealiseerd. Indien er geen of minder energiebesparing wordt gerealiseerd, neemt de opgave toe tot 140 TJ.

Om deze uitdaging wat concreter te maken geeft tabel 4 een overzicht van de benodigde inzet (en hiermee op basis van kengetallen gepaard gaande maatschappelijke investeringen (zowel publiek als privaat) die nodig is om deze doelstelling te realiseren.

Tabel 4 Vanuit doelstelling Energieakkoord benodigde inzet en investering op duurzame energieopwekking

	Omvang	Energieopwekking (TJ)	Investering (mln €)
Warmtenet IJmond	3.000 woningequivalenten ¹	75	25
Windenergie	6 windturbines van 3 MW ²	130	18
Totaal		205	43
Zonne-energie	14% van de woningen, maatschappelijk vastgoed en bedrijven	30	8
Totaal		235	51

¹ Gegevens warmtenet gebaseerd op Haalbaarheidsonderzoek regionaal warmtenet IJmond, SDE, 2014.

² Voor windenergie is uitgegaan van 6 windturbines op basis van het provinciaal beleid dat uitgaat van lijnopstellingen van minimaal 6 turbines.

Tabel 4 laat zien dat met de realisatie van het warmtenet en 6 windturbines (ruimschoots) aan de energiedoelstelling kan worden voldaan. De kansen voor de plaatsing voor windpark zijn beperkt. Het windpark zou dan een locatie moeten krijgen op het Tata terrein, wat nader overleg vereist. Voor een deel zou als alternatief voor de windenergie zonnepanelen op woningen, maatschappelijk vastgoed en bedrijven geplaatst kunnen worden.

3.3 Kansen

Uit bovenstaande analyse blijkt dat er nog veel gedaan moet worden om de doelstellingen vanuit het Nationaal Energieakkoord in Beverwijk te bereiken. Kansen c.q. speerpunten voor het Beverwijkse energiebeleid voor de komende jaren zijn:

Energiebesparing

Gezien het grote aandeel van de gebouwde omgeving in het totale Beverwijkse energiegebruik, liggen er met name in deze sector goede kansen ten aanzien van energiebesparing. Uit diverse landelijke onderzoeken blijkt dat er nog een rendabel energiebesparingspotentieel is van minimaal 10% in de gebouwde omgeving en industrie.

Bewoners / woningbouw

- Naar aanleiding van de ambities uit het Energieakkoord is *Route du Soleil* gestart met een verbreding op het gebied van energiebesparing en de toepassing van duurzame energie. Route du Soleil wordt een portaal voor gemeenten, bedrijven en inwoners op het gebied energiebesparing, waaronder isolerende maatregelen. Met dit portaal (c.q. Duurzaamheidsloket) wordt gewerkt aan bewustwording en gedragsverandering, gesteund door een (regionale) energiebesparingscampagne.
- Sinds de zomer van 2014 wordt er vanuit het *VNG Ondersteuningsprogramma Energie* actief gewerkt aan energiebesparing in de particuliere woningbouw door middel van kennisdeling en beperkte financiële ondersteuning. Beverwijk participeert hierin via een regionale aanpak (IJmond/Zuid-Kennemerland).
- In Wijk aan Zee is sinds enige tijd een initiatief voor een lokale energie/bewonerscoöperatie. Samenwerking met deze groep van actieve bewoners biedt kansen om de krachten gericht op het verduurzamen van de bestaande woningbouw te bundelen.
- Middels het *energieconvenant voor de corporatiesector* werken de woningcorporaties aan energiebesparing met als doel om alle huurwoningen op minimaal energielabel B te krijgen. Daarnaast worden duurzaamheidsaspecten ook opgenomen in de *prestatieafspraken* tussen gemeente en corporaties.
- De eisen in de *bouwregelgeving aangaande energieprestatie* worden steeds strenger (EPC=0,4 m.i.v. van januari 2015, oplopend naar EPC=0 in 2020). Handhaving en kwaliteitstoetsing (via BouwTransparant en GPR) hierop blijft belangrijk.
- De GPR Gebouw score voor nieuwbouwplannen bedraagt minimaal een 8 voor de thema's Energie en Gezondheid en minimaal een 7,5 voor de thema's Milieu, Gebruikskwaliteit en Toekomstwaarde. De score wordt afgestemd op het woningtype. Het uitgangspunt is een rij/hoekwoning; voor vrijstaande woningen wordt de score 0,5 punt lager gesteld. Dit vooruitlopend op de verscherping van de wetgeving in 2020 naar bijna energie neutrale gebouwen (BENG).
- In de nieuwe *Woonvisie* voor Beverwijk en het *Regionaal Actieprogramma Wonen* (RAP Wonen) worden duurzaamheidsdoelstellingen opgenomen.

Bedrijfsleven

- Het stimuleren van duurzaam ondernemen bij het bedrijfsleven in Beverwijk heeft een unieke kans door de actieve ondernemers van het initiatief *GreenBiz*. Opschaling van het GreenBiz initiatief naar andere bedrijfsterreinen biedt kansen om de aandacht voor duurzaam ondernemen verder uit te breiden. Onder andere parkmanagement biedt een goede kans om duurzaamheid te integreren in de bedrijfsvoering. Naast energiebesparing en duurzame energieopwekking bieden aspecten als duurzame mobiliteit, restwarmte en hergebruik van grondstoffen (circulaire economie) interessante kansen voor ondernemers.
- In de utiliteit en bij het MKB is een groot besparingspotentieel aanwezig in vaak relatief eenvoudig toepasbare en rendabele maatregelen. Een scherpere handhaving op de energie-aspecten onder de *Verruimde Reikwijdte Wet milieubeheer* kan veel van dit besparingspotentieel verzilveren. Stimuleren van en handhaving op energiebesparende maatregelen is reeds lange tijd staande praktijk vanuit Omgevingsdienst IJmond, maar kan uiteraard altijd nog verder worden aangescherpt. Onder andere de aangevraagde subsidie bij de VNG voor 'handhaving energiebesparing bedrijven' wordt hiervoor ingezet. Samen met het bedrijfsleven worden activiteiten en initiatieven nader uitgewerkt.
- Om inzicht te krijgen in het besparingspotentieel worden bedrijven gestimuleerd tot het laten uitvoeren van een *energiescan in combinatie met begeleiding bij de realisatie van maatregelen*.
- De onlangs toegekende *HIRB-subsidie*¹ wordt ingezet voor het uitwerken van enkele verduurzamingsinitiatieven met ondernemers. Het beschikbare budget vanuit de HIRB-subsidie wordt in de regio IJmond met name ingezet voor PV-panelen, en daarnaast voor LED-verlichting en isolatie.

Maatschappelijk vastgoed

- In navolging op het zeer energiezuinige stadhuis, liggen er nog meer kansen in de (verdere) verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Gesprekken zijn al gaande over de plaatsing van zonnepanelen op andere gemeentelijke gebouwen. Hier wordt ook in regionaal verband gekeken naar mogelijkheden om met andere IJmondgemeenten te komen tot vraagbundeling.
- Ook bij schoolgebouwen en sportaccommodaties is naar verwachting nog veel energiebesparingspotentieel te verzilveren. Inzetten op het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed biedt niet alleen goede kansen vanuit de direct te realiseren energiebesparing, maar ook vanwege de voorbeeldfunctie richting de gebruikers van deze gebouwen (sporters, leerlingen en hun ouders etc.). Dit wordt opgepakt in een regionaal project om sportaccommodaties te verduurzamen. Een gecombineerde inzet op fysieke verduurzaming en communicatie/bewustwording (bijvoorbeeld in samenwerking met NME-centrum De Baak) is aan te raden.
- In het Energieakkoord zijn aparte doelstellingen opgenomen voor wat betreft openbare verlichting en verkeersregelinstanties. Beverwijk volgt deze doelstellingen in haar beleid en is aangesloten bij een hiervoor ontwikkeld monitoringtraject van Rijkswaterstaat. Behalve 20% energiebesparing in

¹ HIRB: Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen

2020, zijn de doelstellingen dan ook 40% slim energiemanagement en 40% gebruik van energiezuinige openbare verlichting.

Duurzame energieopwekking

Ten aanzien van duurzame energieopwekking liggen er voor Beverwijk voornamelijk kansen op het gebied van zonne-energie en wellicht voor windenergie. Daarnaast kan gedacht worden aan warmteproductie uit bodemenergie, aansluiting op (bestaande) WKO-bronnen en geothermie. Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot het regionale Warmtenet IJmond wordt geadviseerd om ten aanzien van duurzame energieopwekking op de uitrol van dit warmtenet te concentreren. Dit wordt samen met de overige IJmondgemeenten en de lokale stakeholders uitgewerkt.

Warmtenet IJmond

Sinds 2014 zijn er plannen voor de realisatie van een regionaal restwarmtenet met o.a. de benutting van restwarmte van Tata Steel. Uit een eerste onderzoek is gebleken dat in Beverwijk 3.000 woningen aangesloten kunnen worden op een *regionaal warmtenet* gevoed met restwarmte van Tata Steel. Gecombineerd met maatregelen in de woning zou dit kunnen leiden tot geheel energieneutrale woningen. Met de woningcorporaties Pre wonen en Woon Op Maat, gemeente Velsen, Provincie Noord-Holland, Dalkia, Alliander en Tata Steel is een samenwerkingsovereenkomst gesloten om te onderzoeken of een sluitende business case voor een regionaal restwarmtenet haalbaar is. Samenwerking met andere gemeenten is noodzakelijk. Door de omvang van het project en de kansen, en daarmee gepaard gaande investeringen, wordt intensief samengewerkt in IJmondiaal verband.

Zonne-energie

Door de dalende kostprijs zijn zonnepanelen de laatste jaren financieel interessant geworden voor kleinverbruikers (particulieren en MKB). Uit een studie van Planbureau voor de Leefomgeving² blijkt dat voor deze groep het potentieel voor zonne-energie wordt geschat op circa 8% van het huidige energiegebruik. Ook in Beverwijk is hier komende jaren nog veel potentieel te verzilveren.

Windenergie

Met windturbines kan een forse stap gezet worden in de ambities op het gebied van duurzame energieopwekking. Ter vergelijking: voor de realisatie van dezelfde elektriciteitsproductie als van 1 windturbine zijn ruim 25.000 zonnepanelen nodig. Provincie Noord-Holland heeft het Tata-terrein aangewezen als zoekgebied voor nieuwe windturbines. Voorwaarde voor plaatsing van nieuwe windmolens die door de provincie gesteld wordt, is dat het moet gaan om minimaal zes turbines. Een verkenning van de mogelijkheden voor de plaatsing van windturbines op het terrein van Tata Steel in Beverwijk wordt uitgevoerd om het potentieel voor windenergie in Beverwijk in kaart te brengen. Dit zal in nauw overleg met Tata Steel dien plaats vinden. Het tata terrein valt overigens onder drie gemeenten.

² 'Naar een Schone Economie in 2050, routes verkend.', Planbureau voor de Leefomgeving, [2011]

Revolving fund

Om zowel bewoners als bedrijven en maatschappelijke organisaties te ondersteunen bij het doen van investeringen in energiemaatregelen, kan een (gemeentelijk) revolving fund helpen. In januari 2015 heeft de raad in een motie aan het College gevraagd een voorstel te doen voor een Energy Revolving Fund. De huidige kasmiddelen van de gemeente Beverwijk zou ingezet kunnen worden voor de oprichting van dit Fund. De komende periode wordt meer informatie verzameld (o.a. vanuit ervaringen van andere gemeenten) en een nadere verkenning/afweging gemaakt naar de mogelijkheden en risico's van een Energy Revolving Fund in de gemeente Beverwijk.

3.4 Projecten

Op basis van de bovengenoemde stand van zaken en kansen, met daarbij een afweging tussen investeringen versus opbrengsten, wordt vanuit dit Milieubeleidsplan ingezet op de volgende projecten op het thema energie:

		Verwachte besparing (in 2020)	Verwachte DE-opwekking (in 2020)
Project 1. Route du Soleil 2.0 - stimuleren energiebesparing bewoners & verduurzaming sociale huursector - stimuleren zonne-energie bewoners	1,5% energiebesparing per jaar + gemiddeld label B in 2020 bij alle huurwoningen 14% huishoudens PV ³	86 TJ	21 TJ
Project 2. Verduurzaming maatschappelijk vastgoed - gemeentelijke gebouwen - scholen en sportaccommodaties - duurzame openbare verlichting	1,5% besparing per jaar PV op 14% van 'maatschappelijke' daken ⁴ 20% besparing t.o.v. 2013	23 TJ 1 TJ	2 TJ
Project 3. Verduurzaming bedrijven - stimuleren zonnepanelen bedrijventerreinen - verscherpte inzet op Verruimde Reikwijdte - opschaling GreenBiz	PV op 14% van de bedrijfsdaken 1,5% besparing bedrijven	45 TJ	7 TJ
Project 4. Verkenning mogelijkheden	6 windturbines ⁵ à 3MW		130 TJ

³ Doelstelling Route du Soleil: in 2020 is 14% van de huishoudens voorzien van zonne-energie. Gemeente Beverwijk telt 18.736 huishoudens. Een gemiddeld huishouden levert 2,5 kWp zonne-energie per jaar. $14\% \times 18.736 \text{ huishoudens} \times 2,5 \text{ kWp} = 6558 \text{ kWp} = 21,2 \text{ TJ per jaar}$.

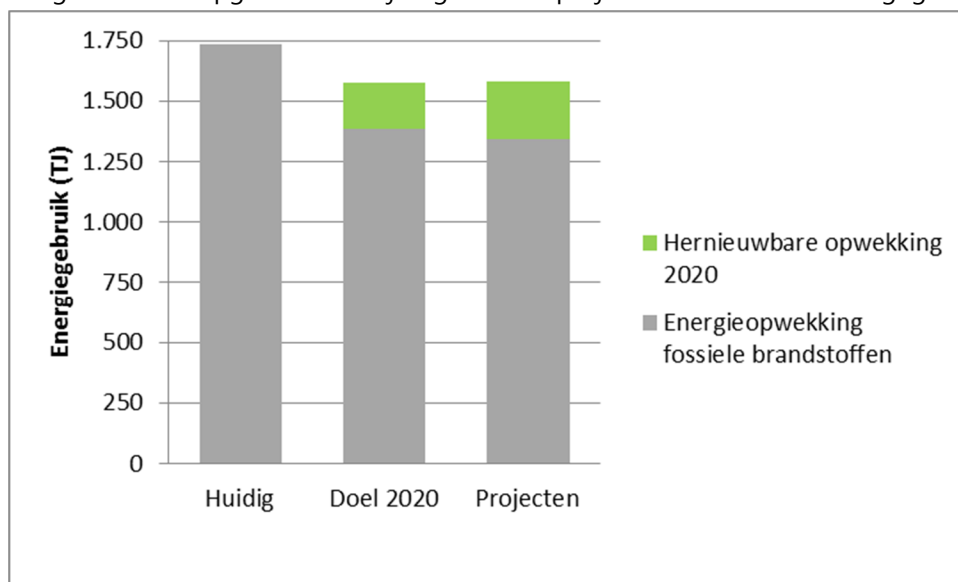
⁴ Aangenomen is dat 40% van het dakoppervlak beschikbaar is en dat circa 50% van de gebouwen meerdere bouwlagen heeft.

⁵ Provincie Noord-Holland heeft het Tata-terrein aangewezen als zoekgebied voor nieuwe windturbines. Voorwaarde voor plaatsing van nieuwe windmolens die door de provincie gesteld wordt, is dat het moet gaan om minimaal zes turbines.

windenergie			
Project 5. Warmtenet IJmond	3.000 woningequivalenten		75 TJ
Project 6. Onderzoek Energy Revolving Fund			
TOTAAL		155 TJ	235 TJ
Doelstelling Nationaal Energie akkoord (blz 14 en 15)		156 TJ	140 TJ

Bovenstaande tabel laat zien dat met de gedefinieerde projecten ruimschoots voldaan wordt aan de hernieuwbare energiedoelstelling (doelstelling van 140 TJ). Dit biedt flexibiliteit bij het eventueel niet doorgaan of in afgeslankte vorm doorgaan van een project.

In figuur 2 is de opgave en de bijdrage van de projecten schematisch weergegeven.

figuur 2 huidig energiegebruik, opgave 2020 en beoogd resultaat projecten

Gedurende de looptijd van dit Milieubeleidsplan wordt (twee)jaarlijks de voortgang richting de gestelde doelstellingen op het gebied van energiebesparing en duurzame energieopwekking gemonitord en gerapporteerd door de Omgevingsdienst IJmond. Door de projectvoortgang te monitoren, kan de vinger aan de pols worden gehouden en periodiek de projecten en projectdoelstellingen tegen het licht worden gehouden.

3.5 Doorkijk Energieneutraal 2050

In het Nationaal Energieakkoord is overeengekomen dat in 2050 de gebouwde omgeving Energieneutraal moet zijn. De ambitie van de gemeente is op termijn energieneutraal (voor alle sectoren) te zijn. In dit milieubeleidsplan is inzichtelijk gemaakt wat er nodig is om deze ambitie in 2050 te realiseren. Het gehele energiegebruik in de gemeente Beverwijk kan dan uit duurzame bronnen worden opgewekt.

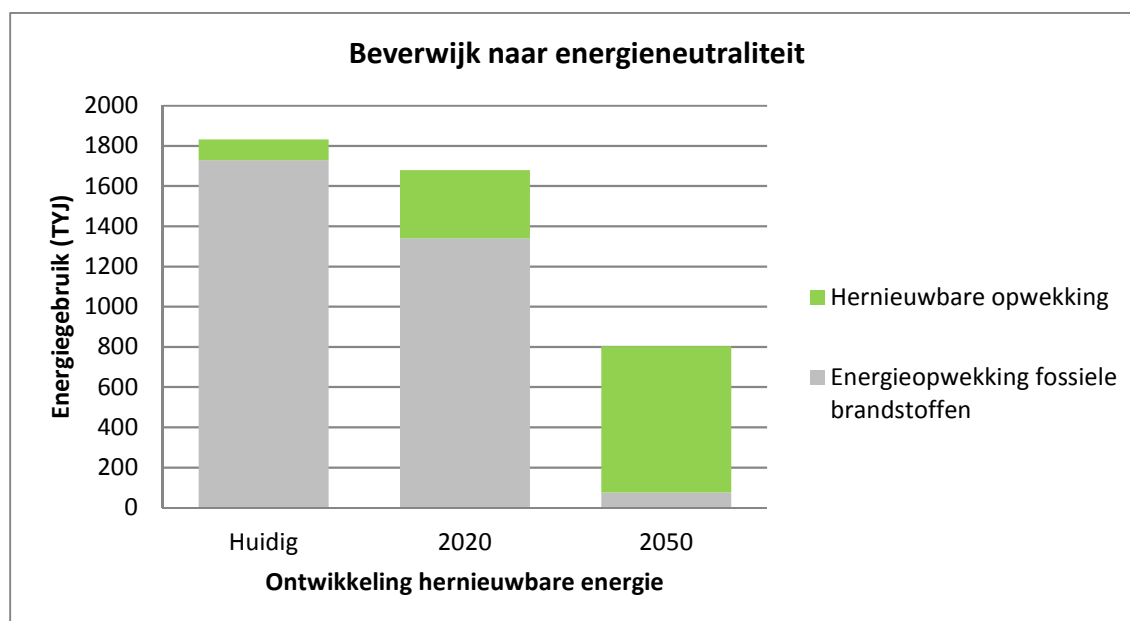
In onderstaande tabel is die ontwikkeling weergegeven.

Tempo van verduurzaming	2013	2020	2030	2040	2050
Mate van Energieneutraliteit	6%	25%	50%	75%	100%

Bij bovenstaande berekening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De berekening is **zeer globaal** en geeft slechts een indicatie van het effect van maatregelen.
- Uitgegaan is dat 50% van het dakoppervlakte dat zeer geschikt of geschikt is voor zonnepanelen volgens de ZonAtlas daadwerkelijk wordt benut.
- Per jaar is gerekend met een energiebesparing van 1,5% voor huishoudens én bedrijven.
- De woningen en bedrijfspanden zijn in 2050 geheel energieneutraal.
- Er is gerekend met een groei van 5% warmtelevering per jaar na 2020.

In figuur 3 is de opgave en de bijdrage van de projecten schematisch weergegeven.

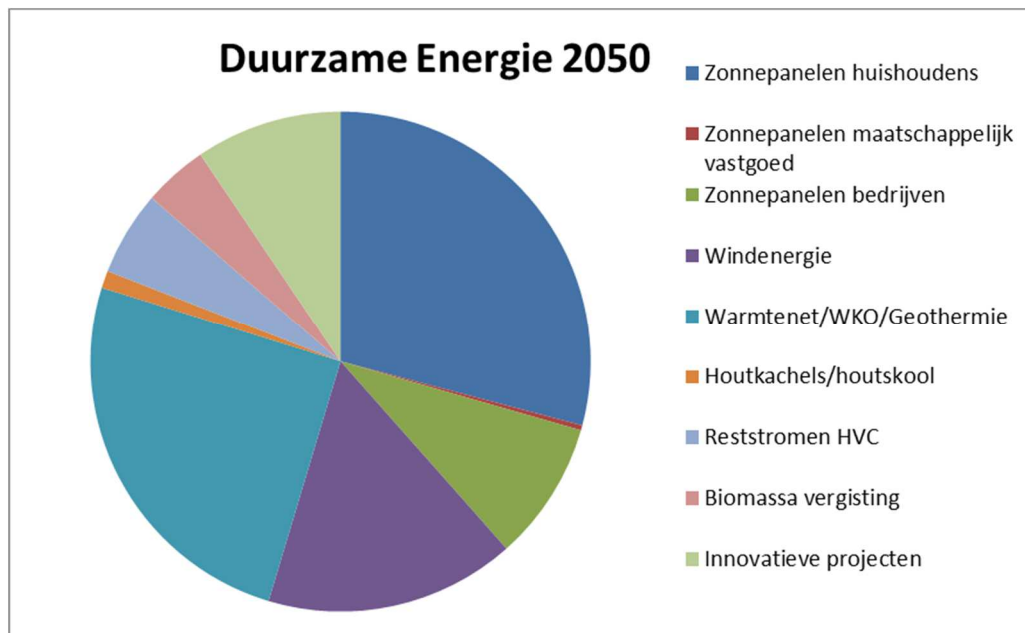

figuur 3 huidig energiegebruik, opgave 2050 en beoogd resultaat

Een energie-neutrale gemeente is te realiseren als er forse inspanningen worden gedaan door bewoners en door bedrijven en maatschappelijke organisaties om energie te besparen. Meer dan de helft van het huidig energiegebruik zou door betere isolatie, energiezuinige apparatuur en slim energiegebruik bespaard kunnen worden (940TJ). Voor circa 750 TJ zal via wind op land, meer

aansluitingen op een Warmtenet, en vooral door al het (zeer) geschikte dakoppervlak van alle panden te benutten voor zonnepanelen duurzame energie kunnen worden opgewekt..

Het in 2050 resterende deel van de verduurzaming 75 TJ kan worden overbrugd door innovatieve maatregelen te benutten als energie uit (zee)water en benutten van een getijdencentrale. Een alternatief is deelnemen in windparken op zee.

figuur 4 Duurzame energieopwekking 750TJ, opgave 2050 naar verschillende bronnen

4. LEEFOMGEVING

Luchtkwaliteit is één van de meest bepalende milieuthema's in de IJmond. Daarnaast spelen ook geluid- en geurnormen en bodemkwaliteit een grote rol in de milieudruk op de IJmond (en mogelijke gezondheidseffecten hiervan). De gemeente Beverwijk zoekt in samenwerking met Omgevingsdienst IJmond en bedrijven naar de balans tussen economische groei en beperking van de hinder. De huidige milieudruk in Beverwijk beperkt de mogelijkheden voor (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen. Om ruimte te maken voor nieuwe ontwikkelingen, zal er moeten worden gewerkt aan (verbetering van) de milieukwaliteit.

Doelstellingen:

- balans tussen economische groei en milieukwaliteit / beperking hinder
- minder/geen hinder en bezorgdheid bewoners aangaande eigen gezondheid
- algemeen: minimaal voldoen aan de geldende wettelijke normen (uitvoering wettelijke taken)
- specifiek voor lucht: verbetering van de luchtkwaliteit in de IJmond en een balans tussen economische ontwikkeling en milieubelasting
- specifiek voor geluid: geen toename van de geluidbelasting in de woonomgeving
- specifiek voor bodem: de bodemkwaliteit en de functie die de bodem heeft worden op elkaar afgestemd. Schone grond moet schoon blijven, licht verontreinigde grond moet worden beheerd, ernstig verontreinigde grond moet worden gesaneerd
- optimale klachtenafhandeling en (milieu)informatievoorziening

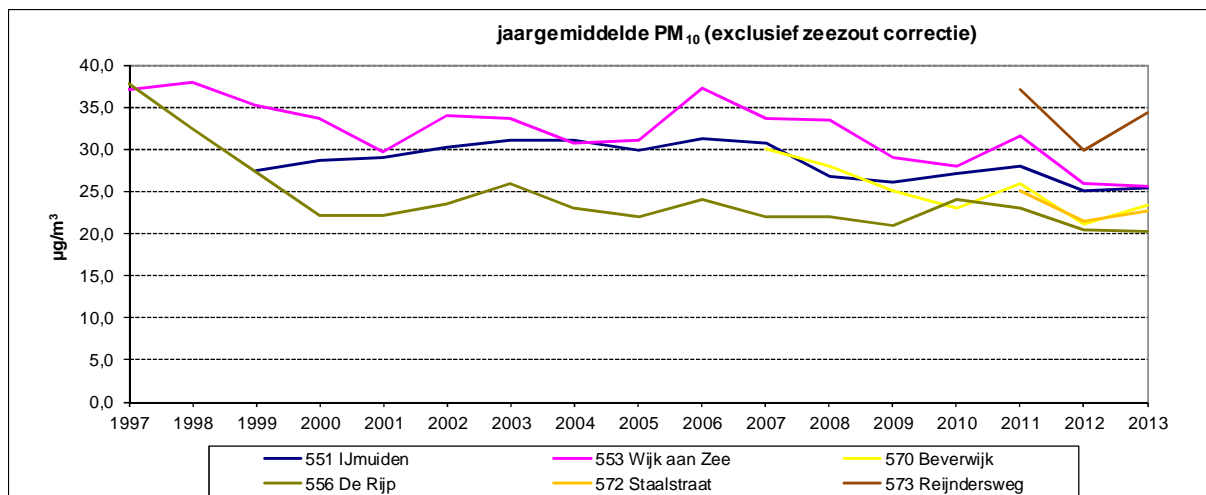
4.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen

Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit in de IJmond is een thema dat niet genegeerd kan worden en staat zowel bij de overheden als het bedrijfsleven op de agenda, zo ook op de (politieke) agenda in Beverwijk (en de rest van de IJmond gemeenten). Vanuit het Platform Milieu en Gezondheid, waarin de wethouders gezondheid en milieu uit de IJmond zitting hebben, is in 2012 de Visie Luchtkwaliteit IJmond 2012-2016 opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. Centrale ambitie van de Visie is een verbetering van de luchtkwaliteit in de IJmond en een balans in de economische ontwikkeling en milieubelasting. Alleen voldoen aan de wettelijke grenswaarden betekent namelijk nog niet dat dit gezond is. De wettelijke norm is twee keer zo hoog als de norm van de World Health Organisation (WHO).

Het Platform Milieu en Gezondheid heeft bekendheid en zorgt voor één stem vanuit de IJmond. Met de ambitie vanuit de Visie Luchtkwaliteit gaat het de goede kant op. De data over de afgelopen jaren laten een dalende trend zien (zie figuur 3). Maar dit betekent niet dat het daarmee klaar is. Onder andere op basis van het gezondheidsaspect is de ambitie om verdere verbetering te realiseren en de dalende trend voort te zetten. Na afloop van de planperiode van de Visie Luchtkwaliteit zal – gevoed door evaluatie van behaalde resultaten – de inzet op het thema Luchtkwaliteit in principe ongewijzigd

worden gecontinueerd. Enkele actiepunten zullen door nader inzicht en afstemming in gewijzigde vorm worden voortgezet, zoals het NIBM principe⁶.

Figuur 3: Jaargemiddelde PM₁₀ (excl. zeezout correctie)

De afgelopen jaren is een dalende trend te zien in de jaargemiddelden PM₁₀. De Europese grenswaarden (40 µg/m³) worden hierbij niet overschreden, wel zijn de jaargemiddelden nog boven de norm van de WHO (20 µg/m³).

In de Visie Luchtkwaliteit IJmond zijn een aantal acties genoemd om de ambitie te realiseren. De voornaamste is de gebiedsgerichte aanpak, bekend als de Milieudialoog IJmond. Tevens is in de Visie aandacht voor de industrie en gevoelige bestemmingen (zoals scholen). Dit komt tot uiting in het complexe, integrale thema 'luchtkwaliteit, gezondheid en ruimtelijke ordening'. Burgemeester en wethouders moeten namelijk zorgdragen voor het bewaken van gezondheidsaspecten bij bestuurlijke beslissingen, hieraan kan een advies van de GGD Kennemerland aan ten grondslag liggen. Om gezondheidseffecten inzichtelijk te maken zal de gemeente bij grotere projecten en bij het vaststellen van bestemmingsplannen een gezondheidseffectenscreening (GES) laten opstellen. De GES maakt de gezondheidsrelevantie van de milieu informatie inzichtelijk. Het geeft hierdoor de informatie over de gezondheidsrisico's (ook onder de normen). Met behulp van GES worden gezondheidsrisico's vergelijkbaar gemaakt (lucht, stank, geluid, externe veiligheid). Hierdoor kunnen planvarianten op gezondheid effecten vergeleken worden.

Daarnaast zal het landelijk Besluit gevoelige bestemmingen, vanuit de ambitie in de in 2012 vastgestelde Visie worden aangescherpt. Bij het bouwen van gevoelige bestemmingen binnen 300

⁶ Door het principe 'Niet In Betekenende Mate' (NIBM) kan de luchtkwaliteit ongemerkt toch verslechteren, aangezien kleine verslechtingen zijn toegestaan. Uit onderzoek is gebleken dat de IJmond niet zelf een lager NIBM niveau kan vaststellen. Daarnaast is geen draagvlak voor een wettelijke aanpassing, dan wel het uitschakelen van dit NIBM-principe in de IJmond. De Milieudialoog is nu het platform om lopende en geplande (NIBM) ontwikkelingen met elkaar te delen en af te stemmen en mogelijke compenserende maatregelen te onderzoeken, opdat juridisering wordt tegengegaan.

meter van de rand van een snelweg of binnen 50 meter van de rand van een provinciale weg zal advies van de GGD moeten worden ingewonnen. Dit zal tevens gelden voor nieuwe gevoelige bestemmingen in de eerstelijns bebouwing binnen 50 meter van een drukke binnenstedelijke weg (wegen waar meer dan 10.000 motorvoertuigen per etmaal rijden). Het advies zal vervolgens meegenomen worden in de definitieve, integrale afweging.

Tevens wordt de inzet op verkeer, vervoer en duurzame mobiliteit onder de noemer IJmond Bereikbaar voortgezet (zie thema Mobiliteit).

De gebiedsgerichte aanpak uit de Visie Luchtkwaliteit is samen met provincie Noord Holland opgepakt en uitgerold als *Milieudialoog IJmond*. De centrale doelstelling in deze milieudialoog komt overeen met die gesteld in de Visie Luchtkwaliteit en luidt: "Zorgen voor een goede balans tussen economische ontwikkeling en de kwaliteit van de leefomgeving (leefklimaat) in de IJmond." De nadruk op het bevorderen van innovatieve maatregelen die:

- de uitstoot van fijn stof en andere luchtverontreinigende stoffen beperken, de geluidsbelasting beperken, de geurhinder verminderen, en/of
- de hinder in de regio beperken en/of de leefbaarheid in de regio bevorderen door betere communicatie en informatievoorziening (zie paragraaf Klachtenafhandeling en informatievoorziening)

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

In het NSL werken rijksoverheid en de decentrale overheden samen aan luchtkwaliteit in de gebieden waar de normen worden overschreden. Het NSL bevat alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. Het NSL is onlangs verlengd tot 1 januari 2017. Vanuit verschillende tranches van het NSL heeft OD IJmond subsidie ontvangen voor maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in de IJmond. Deze projecten zijn voor een groot deel ondergebracht bij IJmond Bereikbaar en GreenBiz IJmond.

Een recente maatregel is het stimuleren van LNG voor vrachtverkeer. Onder de noemer Regionaal Platform LNG zal in de regio IJmond (en daarmee ook in Beverwijk), worden ingezet op stimulering van LNG voor het vrachtverkeer ter verbetering van de luchtkwaliteit.

Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit

De voortgang op de ambitie uit de Visie Luchtkwaliteit wordt gemonitord met behulp van het regionaal Meetnet Luchtkwaliteit. Het Meetnet is sinds 2011 gewijzigd en aangepast om bronnen te herleiden en te toetsen of aan de grenswaarden wordt voldaan. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd aan het gemeentebestuur. Eind 2014 is het Meetnet IJmond geëvalueerd door de Provincie Noord-Holland. Op basis hiervan wordt in 2015 een advies opgesteld over het vervolg van de inrichting van het meetnet vanaf 1 januari 2016. Voor 2015 zal de huidige inrichting gehandhaafd blijven. Mede gezien de te continueren ambitie vanuit de Visie Luchtkwaliteit (verbeteren luchtkwaliteit en monitoring met behulp van het Meetnet), zal de jaarlijkse financiële bijdrage vanuit gemeente

Beverwijk in 2015 aan het Meetnet IJmond gehandhaafd blijven. Afhankelijk van het op te stellen advies wordt tenminste de huidige bijdrage opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Voor een aantal vervuulende categorieën wordt in de komende periode nader verkend of en hoe hier vanuit luchtkwaliteitsbeleid op ingezet kan en/of moet worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het instellen van een milieuzone voor vrachtverkeer, maatregelen gericht op het stoken met houtkachels, het meten van dioxine en PCB's in de lucht en groene daken.

Geluid

De Wet geluidhinder vormt het juridisch kader voor het geluidbeleid en bevat bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De Wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat normen voor de maximale geluidbelasting op woningen en gevoelige objecten.

Een belangrijke wijziging sinds 1 januari 2007 is dat de Wet geluidhinder en het bijbehorende Besluit geluidhinder geen concrete criteria meer geven voor het vaststellen van hogere waarden voor de geluidbelasting voor geluidgevoelige gebouwen in nieuwe situaties. Dit betekent enerzijds een grotere beleidsvrijheid, maar anderzijds ook dat extra eisen worden gesteld aan de onderbouwing van besluiten voor hogere waarden. Nu moet gemotiveerd worden wanneer zij hogere waarden aanvaardbaar vindt en wanneer niet. Aangezien geluid een belangrijke bron vormt van hinder en in grote mate de leefbaarheid bepaalt zal bij het verlenen van hogere waarde voor de geluidbelasting altijd een doelmatigheidsonderzoek gedaan moeten worden. Het uitgangspunt is dat hogere waarden besluiten alleen worden afgegeven indien, ondanks de hogere geluidsbelasting, een aanvaardbaar akoestisch klimaat wordt gerealiseerd en geluidhinder door verkeer, industrie en spoor moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Geluidhinder door verkeer kan verminderd worden door aanleggen van Stil Asfalt.

Omgevingsdienst IJmond heeft in 2012 geluidbelastingkaarten voor de regio IJmond laten vaststellen. In het Actieplan Geluid staat het (regionale) geluidbeleid voor de periode 2013-2018 en maatregelen om blootstelling aan geluidbelasting te beperken. Eén van de maatregelen is het toepassen van geluidarm asfalt als wegverharding. Ook is geluidsanering (isolatie) in voorbereiding van diverse woningen met een (te) hoge geluidbelasting.

In 2017 zullen nieuwe geluidbelastingkaarten voor de regio IJmond vastgesteld worden. In 2018 zal het Actieplan Geluid voor de periode 2019 -2024 worden opgesteld.

Een interessante link tussen het thema geluid en het thema energie kan gelegd worden door het combineren van maatregelen gericht op geluidsanering van woningen met maatregelen gericht op woningisolatie. Zo wordt met één ingreep op meerdere beleidsterreinen resultaat behaald. Een goed voorbeeld hiervan is de pilot 'Wij Wonen Wijzer' bij de aanpak van woningen aan de Alkmaarseweg.

Een andere vorm van geluidbelasting is luchtvaartlawaai. Om de overlast van Schiphol zoveel mogelijk te beperken werkt Beverwijk regionaal samen met andere gemeenten. In 2012 is hiervoor een Strategische nota Schiphol opgesteld. Om invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen rondom Schiphol

is het opstellen van een gezamenlijke strategie succesvol gebleken. In de afgelopen jaren is er echter veel veranderd en zijn er nieuwe ontwikkelingen bijgekomen. Om de komende jaren invloed te houden op de ontwikkelingen rond Schiphol wordt een herziende regionale strategie bepaald die in 2015 wordt vastgelegd in de nieuwe Strategische nota Schiphol.

Geur

In Beverwijk is geregeld sprake van geurhinder en klachten. Ca 50% van deze klachten komen van de industrie. Daarnaast betreft het vaak geurhinder van horecabedrijven. Op basis van geurmetingen (bijvoorbeeld d.m.v. zogenaamde 'e-noses') wordt bekeken hoe aangehaakt c.q. samengewerkt kan worden bij het geurbeleid van de Provincie. Het doel van de provincie⁷ is toewerken naar een verwaarloosbare geurhinder in N-H. Via Vergunningverlening en Handhaving van de Provincie worden normen nageleefd (borgen basiskwaliteit) en gemeenten en provincie nemen het voorkomen van geurhinder zoveel mogelijk mee in ruimtelijke afwegingen.

Bodem

Bescherming van de bodem is geregeld in de *Wet bodembescherming*. De aanpak van bodemproblematiek (risicolocaties) is geregeld via het *convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties* (2009).

Omgevingsdienst IJmond adviseert Beverwijk (en de andere IJmond-gemeenten) over benodigd onderzoek in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit (voor grondafvoer en –verzet).

Omgevingsdienst IJmond geeft daarnaast ook uitvoering aan de begeleiding van diverse bodemsaneringsprojecten door o.a. het voorbereiden en afstemmen van procedures.

Het Bodemconvenant uit 2009 wordt opgevolgd door een nieuw *Bodemconvenant 2016-2020*. In dit nieuwe convenant worden afspraken gemaakt over de wijze waarop de bodem en ondergrond worden gebruikt en beheerd. Het rijk stelt een structuurvisie ondergrond (STRONG) op, als afwegingskader om partijen te helpen bij de keuzes rond allerlei activiteiten in de ondergrond. Deze visie zal naar verwachting 1^e helft 2015 gereed zijn.

In 2010 is de Bodemagenda 2010-2015 opgesteld, met daarin acties voor o.a. gemeente Beverwijk. In de looptijd van dit Milieubeleidsplan wordt de uitvoering hiervan gecontinueerd. Voor de evaluatie van de Bodemagenda en noodzaak tot actualisatie wordt het nieuwe Bodemconvenant en STRONG meegewogen. Evaluatie van de Bodemagenda zal daarom niet voor 2016 plaatsvinden.

Op basis van een ISV-Bodemprogramma ontvangen de zogenaamde 'programmameenten' (waar Beverwijk onder valt) 5-jaarlijks budget voor de uitvoering van bodemsaneringstaken.

Omgevingsdienst IJmond voert de coördinatie van het ISV-Bodemprogramma en de projecten die hieruit voortkomen. In september heeft de provincie besloten de ISV-periode voor onder andere

⁷ Bron: Milieubeleidsplan 2015-2018 Provincie Noord-Holland

gemeente Beverwijk met 3 jaar te verlengen (tot 31-12-2017), waarbij de verplichte startdatum voor sanering van 1-1-2015 is komen te vervallen.

Integrale aanpak ondergrond (RO- en bodemverontreiniging)

Door diverse historische (bedrijfs)activiteiten, storting, demping, ophoging en lozing met verontreinigd materiaal is bodem verontreinigd geraakt. Ook Beverwijk kent een aantal (omvangrijke) verontreinigingen. Deze problematiek raakt het leefmilieu van Beverwijk, bijvoorbeeld door verontreinigen van grondwater of asbesthoudende grond. Sinds 2009 zijn flinke stappen gezet richting het afronden van de bodemsaneringsoperatie. De ambitie is om uiteindelijk te komen tot een integrale aanpak voor de ondergrond. Na de sanering of beheersing van de risicovolle verontreinigingen, resteert een (groot) aantal locaties met bodemverontreiniging (waarvan sanering niet spoedeisend is) die met het huidig gebruik geen risico's opleveren. Wel kan de gemeente Beverwijk daar de komende decennia mee worden geconfronteerd bij bouwprojecten, graafactiviteiten, gebiedsontwikkeling, grondverzet, grondwateronttrekkingen etc. Toenemende ruimtelijke claims leiden vooral in de bebouwde gebieden tot behoefte aan ordening van de ondergrondse ruimte en beheer van verontreinigingen.

Onderzoek, sanering en veiligheids- en arbo-eisen kunnen een rem of vertragende factor zijn bij ontwikkelingen en vaak heeft dat (vergaande) financiële consequenties. Goede ontsluiting van bodeminformatie op het juiste moment is dan ook van groot belang. In 2013 is voor Beverwijk (en de andere IJmond-gemeenten) alle bodeminformatie gedigitaliseerd. In 2014 is een traject gestart om alle gedigitaliseerde bodemrapporten te koppelen aan het BodemInformatieSysteem (BIS). Dit wordt in 2015 afgerond.

In 2014 is Omgevingsdienst IJmond gestart met het opstellen van nieuwe bodemkwaliteitskaarten voor de gemeente. Via bodemkwaliteitskaarten worden mogelijkheden voor grondverzet geoptimaliseerd, waarbij de bodemkwaliteitskaart – onder voorwaarden – de verplichte partijkeuringen vervangt. De bodemkwaliteitskaarten en bijbehorend grondverzetbeleid worden in 2015 afgerond. De kaarten en het grondverzetbeleid worden voor 5 jaar vastgesteld. Uitgangspunt is balans tussen behoud van huidige kwaliteit en optimale mogelijkheden voor grondverzet.

Externe veiligheid

Binnen gemeente Beverwijk zijn bedrijven aanwezig waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en worden verwerkt. Naast deze opslagen van gevaarlijke stoffen vinden vervoersbewegingen plaats met gevaarlijke stoffen zowel per buisleiding als over de weg en slechts heel incidenteel nog vervoer van gevaarlijke stoffen naar Tata Steel over het spoor. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het belangrijkste toetsingskader. Hierin zijn bijvoorbeeld grenswaarden en oriënterende of richtwaarden opgenomen voor het zogenoemde plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Daarnaast is er specifieke wetgeving voor de opslag van vuurwerk en munitie. Voor transport van gevaarlijke stoffen is met name de Wet vervoer gevaarlijke stoffen relevant. Medio 2015 wordt het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) vastgesteld waarmee het verplicht wordt

transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd vast te leggen in het bestemmingsplan. Verder is het Besluit externe veiligheid buisleidingen van belang (Bevb).

In het kader van de subsidieregeling programmafinanciering Externe Veiligheid voor overheden voert Omgevingsdienst IJmond op dit gebied een aantal taken voor gemeente Beverwijk uit. Omgevingsdienst IJmond vervult het regio-coördinatorschap voor de programmafinanciering. Door de programmafinanciering wordt vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor gemeente Beverwijk kwalitatief versterkt door het actualiseren en het optimaliseren van VTH op basis van landelijke ontwikkelingen zoals die rondom LPG en LNG, actualisatie van de vergunningen in relatie tot de PGS-richtlijnen. De outcome hiervan wordt verwerkt in het RRGs (register risicoregistratie).

Omgevingsdienst IJmond voert voor gemeente Beverwijk risico-inventarisaties en risicoanalyses ten behoeve van de ruimtelijke ordening/bestemmingsplannen uit. Tevens wordt de gemeente ondersteund bij de aanpak van de saneringsopgave in het kader van de transportroutes, buisleidingen en inrichtingen. In 2015 wordt een inventarisatie uitgevoerd op aanpassingen die noodzakelijk zijn op grond van (gewijzigde) regelgeving. Voor gemeente Beverwijk wordt vervolgens een actuele EV-visie opgesteld. Jaarlijks vindt op regionale schaal een evaluatie plaats van de EV-situatie.

Gemeente Beverwijk heeft daarnaast ook een routing voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg vastgesteld. Regelmatig wordt bezien of deze route nog voldoet. Omgevingsdienst IJmond verzorgt namens gemeente Beverwijk verlening van ontheffingen van deze routing en de toestemmingen voor het laden en lossen van gevaarlijke stoffen.

Ecologie

Gemeente Beverwijk heeft waardevolle natuur binnen haar grenzen. Een deel daarvan valt onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en/of is aangewezen als Natura 2000 gebied. Tevens zijn binnen de gemeentegrenzen beschermde plant- en diersoorten aanwezig. Deze soorten zijn beschermd door de Flora- en faunawet. In 2015 wordt de Wet natuurbescherming naar verwachting van kracht. Deze wet is tamelijk ingrijpend qua wijziging van verantwoordelijkheden, de rol van de provincie wordt bijvoorbeeld aanzienlijk versterkt. De wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De gemeente blijft de spin het web bij gemeentelijke vergunningen en Ruimtelijke Ontwikkeling via de Wabo. Met de Wet natuurbescherming komt er mogelijk wel een uitbreiding van de toezichthoudende taken. De beheerplannen van de Natura 2000-gebieden zijn onder meer vanwege onduidelijkheid in de aanpak van de stikstofproblematiek nog niet definitief. Er volgt eveneens een landelijke stikstofaanpak, de zogenaamde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS wordt naar verwachting ook in 2015 van kracht. Omgevingsdienst IJmond heeft het ontwerp beoordeeld gelet op de gevolgen van de PAS voor ruimtelijke en economische ontwikkelingen in Beverwijk. Van belang is dat er maatwerk komt en ingezet wordt op bronmaatregelen (industrie, scheepvaart). Hierbij heeft de gemeente Beverwijk een toetsende rol van de landelijke regelgeving. De PAS wordt o.a. bij de omgevingsvergunningen betrokken waarvoor de gemeente Beverwijk bevoegd is. Voor gemeente Beverwijk toetst Omgevingsdienst IJmond de ecologische uitvoerbaarheid

(o.a. seizoensgebondenheid) verband houdend met de aanvraag van een kapvergunning voor werken in opdracht van de gemeente.

Natuur- en Milieu Educatie in Beverwijk

Het aanbieden van Natuur- en Milieu Educatie (NME) activiteiten heeft een belangrijke functie op het gebied van natuurbeleving als op het gebied van kennisoverdracht. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die op jongere leeftijd NME hebben genoten, op latere leeftijd een positievere houding en positiever gedrag vertonen ten opzichte van natuur en milieu dan kinderen die minder NME hebben genoten.

Om zoveel mogelijk kinderen uit Beverwijk in aanraking te laten komen met natuur en milieu, worden er verschillende lesprogramma's aangeboden aan alle basisscholen in Beverwijk. Zo kunnen scholen deelnemen aan een lesprogramma in de natuur, maar denk ook aan een lesprogramma over duurzame energie. Door het aanbieden van activiteiten op kinderboerderij De Baak worden jong en oud maandelijks betrokken bij educatie op het gebied van natuur en milieu.

Door NME leren we mensen hun leefomgeving te begrijpen en daar ook trots op te laten zijn. Dit resulteert in de zorg en behoud van hun eigen leefomgeving. Dat vinden wij belangrijk en daarom willen wij als gemeente NME stimuleren en onder de aandacht brengen bij alle inwoners.

Omgevingswet

Inmiddels wordt al enige tijd gewerkt aan de totstandkoming van de Omgevingswet. Met de Omgevingswet moet het wettelijke kader voor burgers, ondernemers en overheden inzichtelijker en ontwikkeling en beheer van de leefomgeving beter beheersbaar worden. Een eenvoudiger en beter samenhangend omgevingsrecht draagt er vervolgens aan bij om actiever en efficiënter aan een dynamische en duurzame leefomgeving te kunnen werken.

Onderwerpen die in de nieuwe wet worden geregeld verdwijnen uit de bestaande wetgeving, daartoe worden (delen van) bestaande wetten ingetrokken. De nieuwe wet regelt:

- het versnellen en verbeteren van besluitvorming in het brede fysieke domein
- de integratie van plannen en toetsingskaders
- het vergroten van bestuurlijke afwegingsruimte
- het doelmatig uitvoeren van onderzoek.

Inwerkingtreding van de Omgevingswet is voorzien in 2018, wanneer ook de uitvoeringsregelgeving, de invoeringsregelgeving en digitale voorzieningen gereed zijn. Op het moment van schrijven van dit beleidsplan is nog niet volledig uitgekristalliseerd hoe de wet- en regelgeving precies gaat luiden en welke gevolgen de Omgevingswet voor gemeente Beverwijk heeft. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en waar mogelijk wordt zoveel als mogelijk geanticipeerd op de nieuwe Omgevingswet. Dit kan door het meedraaien in pilots of vooruitlopend op inwerkingtreding waar mogelijk slimmer inrichten van processen en meer integraal afwegen van belangen.

4.2 Projecten

Naast de hierboven vanuit het relevante bestaande beleid reeds lopende en/of geplande activiteiten en projecten, wordt vanuit dit Milieubeleidsplan (periode 2015-2020) voor het thema 'Lucht, geluid, geur en bodem' ingezet op:

- Project 7. Continuering Luchtkwaliteitsbeleid conform regionale Visie Luchtkwaliteit.
- Project 8. Continuering Meetnet IJmond.
- Project 9. Vervolgonderzoek Gezondheidsmonitor IJmond.
- Project 10. Regionaal Platform LNG.
- Project 11. Vast laten stellen van geluidbelastingkaarten (2017) en opstellen actieplan Geluid 2019-2024
- Project 12. Aanhaken bij geurbeleid Provincie.
- Project 13. Continuering huidig bodembeleid.

5. MOBILITEIT

Voor dit thema zijn twee vigerende beleidsplannen van toepassing: de Regionale Mobiliteitsvisie en het Gemeentelijk Verkeer en VervoerPlan (GVVP). De Regionale Mobiliteitsvisie is geschreven vanuit de doelstellingen om de regio IJmond goed bereikbaar én prettig leefbaar te houden en heeft een looptijd tot 2030. Daarnaast draagt het Programma IJmond Bereikbaar bij aan de doelstellingen van bereikbaarheid en leefbaarheid.

Het GVVP geeft het kader voor de verkeersstromen en de verkeerscirculatie van Beverwijk in de periode van 2011 tot 2020. In het GVVP is voor de doelgroepen autoverkeer, openbaar vervoer, fiets en voetganger een visie uitgewerkt hoe deze ambitie te bereiken. Hierbij gaat het o.a. om betere doorstroming van het doorgaand verkeer, meer ruimte geven aan de fiets en goede bereikbaarheid van alle locaties door voetgangers.

De opgave voor het thema verkeer en vervoer is om de (regionale) bereikbaarheid in en van Beverwijk te verbeteren, rekening houdend met o.a. aspecten als geluidsbelasting en luchtkwaliteit. De ambitie is het bieden van een verkeer- en vervoersysteem dat bijdraagt aan een vitaal, aantrekkelijk en veilig Beverwijk in 2020.

Doelstellingen (Regionale Mobiliteitsvisie):

- IJmond goed bereikbaar en prettig leefbaar
- groei autogebruik beperken tot maximaal 1% per jaar
- toename openbaar vervoer (van 6% naar 9%)
- in 2022 20% meer met de fiets t.o.v. 2012
- helft van alle verplaatsingen tot 7,5 km met de fiets (van 35% naar 50%)
- bedrijven passen mobiliteitsmanagement toe

5.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen

Het Programma IJmond Bereikbaar, een samenwerkingsverband tussen het georganiseerde bedrijfsleven en de wegbeheerders van de IJmondgemeenten geeft vorm aan een gezamenlijke aanpak om de bereikbaarheid en de leefbaarheid in de IJmond te verbeteren, waarbij de focus ligt bij mobiliteitsmanagement van personen en goederen. Gemeente Beverwijk is als een van de wegbeheerders partner van IJmond Bereikbaar. Maatregelen zijn:

- Investerings in de verkeersinfrastructuur (nieuwe verbindingen, verhogen wegecapaciteit, verbeteren OV en fietspadeninfrastructuur etc.)
- Gebiedsgericht Benutten: dynamisch verkeersmanagement (verbeteren verkeerslichten, fietsvriendelijke en bus voorrang verkeerslichten)
- Campagne IJmond Bereikbaar, Goed op Weg. Stimulering fietsgebruik en openbaar vervoer. Ter voorbereiding op de afsluiting van de Velsertunnel wordt ingestoken op andere vervoerskeuze voor woon-werkverkeer. Doelstelling is in 2016 een resultaat te boeken van 2000 nieuwe fietsers

en 300 nieuwe OV reizigers ten opzichte van 2014. In 2017 wordt het stimuleringsprogramma afgebouwd en moet het worden overgenomen door de markt.

- Velsertaverse: aansluiting A22 is een van de verkeersknelpunten in de IJmond waar de normen voor luchtkwaliteit onder spanning staan. Begin 2015 wordt naar verwachting een overeenkomst gesloten om uitvoering te geven aan de reconstructie van deze aansluiting.
- Verbetering fietsinfrastructuur. Het bestaande hoofdfietsnetwerk in de IJmond wordt verbeterd om de doorstroming en comfort van de fietsers te verbeteren. Hiervoor is subsidie aangevraagd in het kader van Beter Benutten 2. De IJmondgemeenten dragen voor 50% bij in de kosten van de maatregelen. In het eerste kwartaal van 2015 wordt in samenwerking met de IJmondgemeenten een voorstel opgeleverd. Onderzoek naar de inpassingsmogelijkheden van een fietssnelweg is her onderdeel van. Dit is een gezamenlijk, IJmondbreed onderzoek naar de mogelijkheden.
- Gebiedsgericht Benutten 2. Subsidieaanvraag Beter Benutten 2. Koppelen van 14 verkeerslichten in Beverwijk, Velsen en Heemskerk ter verbetering van de doorstroming tijdens incidenten en ter ondersteuning van de doorstroming van het verkeer tijdens de afsluiting van de Velsertunnel voor groot onderhoud in 2016.
- Vergroening wagenpark door stimulering alternatieve brandstoffen en e-laadpalen.

5.2 Projecten

Naast de hierboven vanuit het relevante bestaande beleid reeds lopende en/of geplande activiteiten en projecten, wordt vanuit dit Milieubeleidsplan (periode 2015-2020) voor het thema 'Mobiliteit' ingezet op:

Project 14. IJmond Bereikbaar

- extra fietsmaatregelen
- duurzaam mobiliteitsmanagement (zowel binnen eigen gemeentelijke organisatie als richting bedrijfsleven) waarbij de maatregelen om het autogebruik terug te dringen, een goede doorstroming van het verkeer te realiseren en het fietsgebruik te stimuleren moeten bijdragen om de IJmond goed bereikbaar en prettig leefbaar te houden.
- Vergroenen wagenpark door alternatieve brandstoffen en e-laadpalen.

6. KLIMAATADAPTATIE

Het wordt steeds duidelijker dat er sprake is van klimaatverandering. Zelfs als het op korte termijn zou lukken om de CO₂-emissies te stabiliseren, dan nog verandert het klimaat. Vooral de extremen nemen toe: hitte, droogte, wateroverlast, stormen. Om goed in te kunnen spelen op de negatieve gevolgen van klimaatverandering is het noodzakelijk om met name op de beleidsthema's water en groen beleid op te stellen en maatregelen uit te voeren.

Groen levert diverse zogenaamde ecosystemediensten als waterberging, binding van CO₂, tegengaan van hittestress en het bevorderen van een gezonde leefomgeving. Inzetten op ecosystemediensten zorgt voor een groter draagvlak voor groen en natuur en het helpt de stedelijke omgeving om aan te passen aan een verander(en)d klimaat.

Doelstelling:

- anticiperen op gevolgen klimaatverandering ter beperking van risico's voor leefkwaliteit
- opvangen gevolgen klimaatverandering via groenstructuur
- voorkomen wateroverlast

6.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen

Vanuit o.a. het water- en groenbeleid van de gemeente Beverwijk worden diverse acties ingezet om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast, hittegolven, verandering biodiversiteit, etc.) en de risico's voor de leefkwaliteit zoveel mogelijk te beperken.

Groen

Het Groenstructuurplan Beverwijk (2005) zet niet in op uitbreiding van het groen, maar vooral op een kwalitatieve verbetering van het groen. De groenstructuur kan een bijdrage leveren aan het opvangen van klimaatproblematiek zoals overvloedige regenval en warmte eilanden. Dit kan zowel op gemeentelijk niveau (in de openbare ruimte) als via bijvoorbeeld een stimuleringsspoor bij particulieren. Keuzes in groenbeleid voor bomen kunnen effectief zijn tegen hittestress. Daarentegen kunnen bomen juist een negatief effect hebben op de waterkwaliteit door beperking van licht en bladval. De overweging is om in 2015 het Groenstructuurplan te actualiseren.

Water

De stedelijke wateropgave uit het Regionaal Waterplan Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest 2007-2017 is geënt op de inzichten destijds. KNMI heeft mei 2014 de verwachtingen voor klimaatontwikkeling bijgesteld. Buien als in de zomer van 2014 zullen vaker voorkomen, maar ook langere perioden van droogte. Mondiale temperatuurstijgingen versterken deze verwachtingen en zijn afhankelijk van het nakomen van internationale milieu-akkoorden. Zowel HHNK als Beverwijk zullen in hun beleid rekening moeten houden met de gevolgen van de verwachte klimaatverandering. De stedelijke wateropgave bestaat uit de aanpak van:

- 1) wateroverlast door overstromend oppervlaktewater

- 2) wateroverlast in relatie tot de rioolcapaciteit
- 3) grondwateroverlast

De gemeenten Beverwijk en Heemskerk en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werken samen aan onderzoek en beleid om de klimaatbestendigheid van het beheergebied te verbeteren in de toekomst.

Vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 werkt de gemeente Beverwijk aan de volgende watertaken:

- in stand houden en waar mogelijk verbeteren van kwaliteit van het oppervlaktewater
- voorkomen van wateroverlast
- inzameling en transport stedelijk afvalwater
- inzameling en verwerking (niet-particulier) hemelwater
- zorgen dat grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert

Vuil en schoon water worden zoveel mogelijk ontvlochten. Beverwijk beschikt over weinig oppervlaktewater. Met het oog op de klimaatontwikkeling is behoefte aan meer ruimte voor water, doch door het stedelijke karakter van Beverwijk zijn de mogelijkheden beperkt. Uitgangspunt is het ter plaatse verwerken van hemelwater zodat de waterpartijen worden ontzien. Deze strategie van afkoppelen is onderdeel van de duurzame aanpak voor klimaatadaptatie en waterbeheer. Het oppervlaktewater wordt zowel kwantitatief als kwalitatief minder belast.

Wat betreft waterkwaliteit draagt de gemeente bij aan het terugdringen van emissies vanuit zogenaamde 'diffuse bronnen' (onkruidbeheer, strooizout, straatvegen, honden uitlaatplaatsen, eenden voeren en autowassen).

6.2 Projecten

Naast de hierboven vanuit het relevante bestaande beleid reeds lopende en/of geplande activiteiten en projecten, wordt vanuit dit Milieubeleidsplan (periode 2015-2020) voor het thema 'Klimaatadaptatie' ingezet op:

- Project 15. Verkennen kansen en vergroenen gebouwde omgeving zoals bedrijfsterreinen en woonomgeving

7. AFVAL

Doelstellingen

- duurzaam afvalmanagement bedrijven
- verhoging van de afvalscheiding en hergebruik tot 75% in 2020
- extra aanpak zwerfafval

7.1 Stand van zaken, uitdagingen en kansen

Afvalmanagement bedrijven

Vanuit GreenBiz wordt onder andere ingezet op gezamenlijk afvalmanagement en inzameling afvalstoffen. Lopende afvalcontracten en eigen bedrijfsbelangen maken het echter niet eenvoudig om als bedrijven gezamenlijk acties op het gebied van afvalmanagement te organiseren. Ondersteuning en facilitering van verdere uitwerking van afvalmanagement-initiatieven bij bedrijven vanuit Omgevingsdienst IJmond (in samenwerking met OV IJmond) is noodzakelijk om hier verdere stappen in te kunnen zetten.

Afvalmanagement huishoudens

Naar aanleiding van de resultaten van de Benchmark Afvalscheiding wil gemeente Beverwijk meer afval scheiden en meer richting geven aan de circulaire economie door goed gescheiden afvalstoffen een herbestemming te geven als grondstof.

Om alle afvalstromen beter te scheiden en efficiënter in te zamelen stelt de HVV voor de gemeente Beverwijk in hun Afvalbeheerplannen een afvalscheidingsplan op. Dit plan heeft als doelstelling om het afvalscheidingspercentage te verhogen. In dit plan zal per afvalstroom een analyse worden gemaakt, ambities worden geformuleerd en maatregelen worden voorgesteld.

KIMO

KIMO Nederland en België is een vereniging van kustgemeenten waar 38 gemeenten bij aangesloten zijn. KIMO Nederland en België is een onderdeel van KIMO internationaal waarbij in totaal meer dan 150 kustgemeenten uit 16 landen bij zijn aangesloten. De organisatie vertegenwoordigt de kustgemeenten in nationale en internationale overleggen.

De gemeente Beverwijk is zich bewust van de grote druk met betrekking tot vervuiling, transport, energieopwekking, delfstoffenwinning en meervoudig gebruik van gebieden op de Noordzee. Zij ondersteunt dan ook de doelstellingen van KIMO Nederland en België om de zeeën in goede conditie door te geven aan komende generaties. Als tweede onderwerp ondersteunt gemeente Beverwijk de doelstellingen voor een duurzaam kust en toeristenbeleid.

Het gemeentebestuur van Beverwijk is bestuurlijk actief betrokken bij de KIMO organisatie en heeft zitting in het Algemeen Bestuur van KIMO Nederland en België. De gemeente Beverwijk participeert mee in de Green Deals waarbij in het bijzonder in de Green Deal Schone Stranden aandacht wordt besteed aan de vervuiling van het strand, na een zware storm, van Wijk aan Zee tot de noordelijke pier.

De organisatie brengt deze problematiek onder de aandacht van Rijkswaterstaat, om zo mee te werken aan een oplossing.

Met betrekking tot de aandacht voor het toerisme zijn schone stranden essentieel, hieruit voortvloeiend ondersteunt de gemeente het Fishing for Litter project waarbij vissers jaarlijks meer dan 300.000 kg afval uit zee verwijderen dat niet meer op stranden aanspoelt. KIMO monitort via een meetpunt in het Noordzeekanaal hoeveel drijvend afval via dit kanaal naar zee wordt getransporteerd. De gemeente neemt deel aan de jaarlijkse congressen en symposiums waar bij de belangen van de gemeente raakvlakken hebben. Met betrekking tot veilige scheepvaart zet de organisatie zich in voor een duurzaam en veilig transport van schepen over de Noordzee. Waarbij ook de veiligheid in havens aan bod komen. De gemeente heeft dan ook deelgenomen aan de symposiums over duurzame scheepvaart en walstroom aansluitingen voor zeegaande schepen.

Zwerfafval

Vanuit het Afvalfonds Verpakkingen worden voor de periode 2013-2022 extra middelen voor gemeenten ter beschikking gesteld (€1,19 per inwoner per jaar) om in te zetten op het aanpakken van de zwerfafvalproblematiek. Ook de gemeente Beverwijk doet een beroep op deze extra financiële middelen en zet hiermee onder andere in op educatie en bewustwording rondom zwerfafval.

Om zwerfafval verder tegen te gaan kan ingezet worden op:

- Evaluatie van de effectiviteit van de ruimtelijke spreiding van huidige afvalbakken.
- Uitdragen en stimuleren van schoonmaakacties door jaarlijks te participeren in de Landelijke Opschoondag van NederlandSchoon.
- Betere communicatie: richting bewoners laten zien wat gemeente doet. Waardering voor mensen in het veld (afvaldiensten, buurtbeheerders, stadstoezichthouders).
- Gedragsverandering scholieren door i.s.m. De Baak stimuleren van inzet lespakketten en educatieve projecten over (zwerf)afval.

7.2 Projecten

Naast de hierboven vanuit het relevante bestaande beleid reeds lopende en/of geplande activiteiten en projecten, zetten we vanuit dit Milieubeleidsplan (periode 2015-2020) voor het thema 'Afval' in op:

- Project 16. Afvalmanagement bedrijven
- Project 17. Voortzetten extra aanpak zwerfafval
- Project 18. Het opstellen van een afvalbeheerplan

8. UITVOERINGSPROGRAMMA 2015-2020

Het Uitvoeringsprogramma van het Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020 omvat achttien projecten waarin de verschillende milieurelevante thema's en de vier benoemde doelgroepen samenkomen. De projecten in dit Uitvoeringsprogramma zijn aanvullend op de reeds lopende (of al geplande) projecten vanuit de verschillende beleidsvelden. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze projecten, de thema's waar de projecten op inspelen, de beoogde resultaten en de bijbehorende begroting. De extra structurele (jaarlijkse) middelen (€ 50.000,-) dienen vanaf 2016 gereserveerd te worden. Vanaf 2017 zal dit € 75.000,- zijn.

Project		Thema	Beoogde resultaten	Actoren	Planning	Begroting
1	Route du Soleil 2.0	Energie	<ul style="list-style-type: none"> - stimuleren energiebesparing bewoners (1,5% p/jr) - verduurzaming sociale huursector (gem. label B in 2020) - stimuleren zonnepanelen bewoners (14% huishoudens PV) - uitbreiden zonnepanelenlening naar duurzaamheidslening 	ODIJ i.s.m. woningcorporaties en energiecoöperaties	2015-2020	VNG-gelden, RAP-gelden provincie NH Regulier budget RdS. In 2016 € 12.500,- Vanaf 2017 jaarlijks € 25.000 (€ 5.000 middelen en 0,25 fte formatie)
2	Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	Energie	<ul style="list-style-type: none"> - energiebesparing gemeentelijke gebouwen (1,5% p/jr) - energiebesparing scholen en sportverenigingen (1,5% p/jr) - zonnepanelen op 14% van 'maatschappelijke' daken - duurzame openbare verlichting (20% t.o.v. 2013) 	Gemeente Beverwijk als trekker i.s.m. ODIJ	2015-2018	Nog niet bekend

3	Verduurzaming bedrijven	Energie	- stimuleren zonnepanelen bedrijven (14% bedrijfsdaken) - stimuleren LED bedrijven(terreinen)	ODIJ i.s.m. bedrijven		HIRB-subsidie
			- verscherpte inzet Verruimde Reikwijdte (1,5% besparing p/jr)	ODIJ	2015-2020	subsidie VNG
			- opschalen GreenBiz naar alle bedrijventerreinen in Beverwijk	Bedrijfsleven i.s.m. ODIJ	2016-2020	Jaarlijks € 25.000 (€ 5.000 middelen en 0,25 fte formatie)
4	Verkenning windenergie	Energie	- kansen en mogelijkheden windturbines in beeld - (ondersteuning) realisatie 6 windturbines op Tata-terrein	ODIJ i.s.m. Tata Steel en gemeente Beverwijk	2015-2020	Regulier budget
5	Warmtenet IJmond	Energie	- 3.000 woningen aangesloten op regionaal warmtenet	ODIJ	2015-2020	Nog niet bekend
6	Onderzoek Energy Revolving Fund	Energie	- kansen en mogelijkheden Energy Revolving Fund in beeld - Energy Revolving Fund gericht op duurzame energie-initiatieven voor bedrijfsleven en maatschappelijk vastgoed	ODIJ i.s.m. gemeente Beverwijk	2015	€ 20.000 onderzoek, dekking vanuit milieu innovatie reserve, incidenteel
					2016-2020	
7	Continuering Luchtkwaliteitsbeleid	Lucht	- conform regionale Visie Luchtkwaliteit 2012-2016	ODIJ i.s.m. gemeente Beverwijk en GGD	2015-2020	regulier budget ODIJ
8	Continuering Meetnet IJmond	Lucht	- conform huidige regionaal Meetnet Luchtkwaliteit	ODIJ	2016-2020	Jaarlijks € 25.000,-
9	Vervolgonderzoek Gezondheidsmonitor IJmond	Lucht	- Vervolg op eerste regionale Gezondheidsmonitor in 2016 en 2020	GGD i.s.m. gemeenten en ODIJ	2015-2016	Reguliere middelen GGD
10	Regionaal Platform LNG	Lucht	- stimulering van LNG voor het	ODIJ	2015-2020	Subsidieaanvraag

			vrachtverkeer en scheepvaart			Provincie/Rijk
11	Geluidhinder	Geluid	- Opstellen geluidbelastingkaarten - Opstellen actieplan Geluid	ODIJ ODIJ	2017 2019-2024	Regulier budget ODIJ
12	Aanhaken bij geurbeleid Provincie	Geur	- conform geurbeleid Provincie Noord-Holland	ODIJ	2016	Regulier budget ODIJ
13	Continuering bodembeleid	Bodem	- conform Bodemagenda 2010-2015	ODIJ	Continu	Regulier budget ODIJ
14	IJmond Bereikbaar	Lucht, Energie, Mobiliteit	- extra fietsmaatregelen - duurzaam mobiliteitsmanagement bij bedrijven en eigen gemeentelijke organisatie - Vergroenen wagenpark	ODIJ	2015-2020	Beter Benutten + Regionaal Mobiliteitsfonds
15	Vergroening gebouwde omgeving	Klimaatadaptatie	- verkennen kansen en mogelijkheden (verdere) vergroening woonomgeving en bedrijventerreinen	Gemeente Beverwijk i.s.m. ODIJ en bedrijven	2016-2020	Ondersteuning GreenBiz
16	Afvalmanagement bedrijven	Afval	- ondersteuning GreenBiz bij verdere uitwerking afvalmanagement-initiatieven	ODIJ en bedrijven	2015-2020	Ondersteuning GreenBiz
17	Voortzetten extra aanpak zwerfafval	Afval	- aanpakken zwerfafvalproblematiek, door o.a. inzet op educatie en bewustwording rondom zwerfafval	Gemeente Beverwijk i.s.m. ODIJ	2015-2017	Afvalfonds Verpakkingen
18	Opstellen en uitvoeren van een afvalbeheerplan	Afval	- Verhoging van de afvalscheiding en hergebruik tot 75% in 2020	Gemeente Beverwijk	2015-2020	Regulier budget gemeente